

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
József kir. herceg-utca 1. (Blka-bérház)
Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 272. sz. 1943. december 1 szerda

Előfizetési ár: havonta 5.20 P, negyed-
évre 15.— pengő. — Egyes szám ára:
hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér.

A küszöbönálló béketárgyalásokról szóló híreszteléseket úgy német, mint angolszász részről cáfolják

Küszöbön a Roosevelt-Churchill-Sztalin találkozó ~ Kairó, Alexandria, vagy Teherán lesz a megbeszélések színhelye ~ További súlyos harcok a keleti fronton, Korosztent az oroszok kiűritették ~ Montgomery Dél-Olaszországban offenzívát indított

Ankarai jelentés Törökország álláspontjáról

A béke híresztelések és a Roosevelt-Churchill-Sztalin találkozó állnak most a nemzetközi érdeklődés előterében. A legváltozatosabb találgatás folyik a külföldi sajtóban a legújabb várható fejlemények körül.

A hármastalálkozóról

Most már talán a valósághoz közelebb jár, de még ellentétes hírek érkeznek. Lisszabonba érkezett utasok közlése szerint Churchill és Roosevelt elnök már néhány napja Kairóban tartózkodik. Ugyanez a hír forrás szerint Sztalin úton van a hármastalálkozóra Teheránban tartózkodik. Valószínű, hogy a hármastalálkozó vagy Kairóban, vagy Alexandriában fog lezajlani.

Ankarai diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Sztalin, Roosevelt és Churchill hármastalálkozóját Teheránban fog lefolytani. Ugyanezekben a körökben azt állítják, hogy Roosevelt és Churchill már Kairóban van.

Steinhardt ankarai amerikai nagykövét repülőgépen Kairóba utazott, mégpedig állítólag azért, hogy ott Roosevelt elnökkel megbeszélést folytasson. Minthogy időközben ismét visszatért Ankarába, azt gyanítják, hogy Roosevelt és Churchill szintén tovább utazott Kairóba és lehetséges, hogy a két államfő már meg is érkezett Teheránba. Ebből, valamint más diplomáciai körökből származó utalásokból arra következtethetünk, hogy Sztalin is Teheránban tartózkodik már.

Más hírek szerint az összejövetel színhelye nem Teherán lesz, hanem Alexandria vagy Kairó, az utóbbi lehetőséget azonban nem nagyon tartják valószínűnek. Híre jár annak is, hogy Csang Kai Sek és felesége szintén úton van az értekezletre és jelenleg Iránban tartózkodik.

A Berlin elleni légitámadások

Háttérben általában többet sejtünk, mint a „szokványos” légi akciót.

A berlini Wilhelmstrassen egy újabb hármastalálkozóra kapcsolhatóan elterjedt hírekre azt jelentették ki, hogy a hírek szerint Berlin bombázása Sztalin egyik feltevése volt a hármastalálkozó létrehozatalához. Lehetséges, hogy

Berlin elpusztításával, amit az angolok most megkíséreltek, minden időre ki akarja kapcsolni annak a lehetőségét, hogy az angolok és németek között megértés jöjjön létre.

Londonban a sajtó más irányban vélekedik Berlin bombázásával kapcsolatban. A „Times” a bombatámadások kettős funkciójáról ír: A német háciárp eltalálásáról és egyidejűleg a háborúnak német területre való helyezéséről. Ilyen hangok mögött egyedül a légi haderővel való győzelem mérete áll. Churchill annakidején kijelentette, hogy a szövetségesek hajlandók ezt a méretet kipróbálni, azonban nem feltételezhető, hogy a próbaidőt végtelenül meghosszabbítják. Londoni vélemények szerint „az elkövetkezendő téli hónapok nyújtják az utolsó alkalmat arra, hogy kizárólagos légi háborúval a döntést kikényszerítsék. Ha ez tavaszig nem sikerül, akkor a második arcvonal nyugaton elkerülhetetlen. Ez kétségtelenül új feladatok elé állítja a nyugati hatalmak légi haderőit szoros együttműködésben a földi csapatokkal”.

A béke híreszteléseket

úgy német, mint angolszász részről cáfolják.

Illetékes berlini helyen a leghatározottabban leszögezték: német ember vagy német tényező sem hivatalosan, sem félhivatalosan nem fordult a Vatikánhoz, vagy a Szentatyához fegyverszünetért. Ugyanígy kitalálásnak kell minősíteni az angol hivatalos hírszolgálatnak azt az állítását — amelyet egyébként egy svéd lap is megírt —, hogy Papen ankarai német nagykövét repülőgépen a Vatikánba érkezett. A Wilhelmstrassen kijelentették az újságírók előtt, hogy Papen sem nem tartózkodott legutóbb a Vatikánban, vagy bárhol másutt Olaszországban, s nincs is szándékában oda utazni. Papen ezidőszelint úton van Ankara felé, hogy újból átvegye az ottani német nagykövetség vezetését. Minden az angol forrásból terjesztett híresztelések, amelyek szerint német részről fegyverszüneti lehetőségek iránt érdeklődnének s ugyanígy az angol sajtóhangok is, amelyek a leggyőzött Németországgal szemben

tanúsítandó bánásmódról szólnak, illetékes német hely megállapítása szerint csak arra való, hogy bebeszéljék az angol népek, különösen pedig a háborúba belefáradt angol néprétegeknek, milyen döntő jelentőségű van a háború befejezése szempontjából a Berlin ellen intézett légi támadásoknak. Közömbösen veszik tudomásul Berlinben azt is, hogy az angol lapok jelentése szerint a szövetségesek kiáltványt akarnak intézni a német néphez s forradalomra és fegyverletételre akarják felszólítani. Mindez nem újság a német népszámára, hiszen az angol repülőgépek már alig néhány héttel a háború kirozása után hasonló tartalmú röpcédulákat szórak le. Illetékes berlini helyen leszögezik, hogy sem effajta röpcédulák, sem pedig bombák nem tudják összeroppantani a német népedzetét, ugyanúgy, mint ahogyan a múltban sem tudták.

Hull amerikai külügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy a világban jelenleg terjesztett béke híresztelést alhirnek kell minősíteni. Ezt a híresztelést valószínűleg azért hozzák forgalomba, hogy a szövetséges országok körében túlságosan vérmes reménykedést támaszjanak. Az ilyen túlzott bizakodás alkalmas arra, hogy a szövetségesek háborús erőfeszítését károsan befolyásolja.

Hull kijelentette még, hogy a Vatikánnal kezdett tárgyalások kizárólag azzal állanak összefüggésben, hogy a szövetségesek biztosították a pápát: a Vatikánvárost nem fogják bombázni. Hozzátette, hogy a Vatikán bombázására nincs a legcsekélyebb indok sem.

A „Neue Zürcher Zeitung” londoni tudósítójának jelentése szerint londoni mérvadó körök semmiképpen sem erősítik meg az állítólagos béketárgyalásokról szóló híreket. Viszont a vezető lapok továbbra is foglalkoznak velük. A „Sunday Times” például arról ír, hogy a semleges államokban előkészületek folynak a béketárgyalásokra.

Sokkal nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani azonban annak a ténynek — írja a svájci lap —, hogy London felelős körei kizárólag a harmadik birodalom politikai és katonai realitásával számolnak. Ezekben a körökben rámutatnak arra, hogy mindaddig semmi sem történt, ami valamilyen válto-

zásra engedne következtetni Németország politikai viszonyaiban.

Semleges oldalról is cáfoló közlemények jutnak napvilágra. A küszöbön álló béketárgyalásokról szóló híresztelésekkel kapcsolatban a „Seculo” című lisszaboni lap külpolitikai szerkesztője azt írja, hogy Németországnak erre nyilván semmi oka nincs. Az európai erődon belül Németország teljes erővel védekezik ellenségei ellen. Keleten a német véderő hatásos elintámadásokat folytat, délen pedig Kesselring tábornagnak sikerült elzárni a szövetségesek előtt a Rómába vezető utat. A német véderő mindkét arcvonalon visszavonult ugyan, de megmutatta, hogy még mindig hatalmas háborús eszköz. Az égeitengeri szigetek visszafoglalása olyan fegyvertény, amelynek katonai jelentőségét nem lehet tagadni.

A keleti fronton

Tovább tart az ádáz küzdelem. A keleti térségben jelentős német sikerek következtek be. Korosztent városát, Kievtől északnyugatra, visszafoglalták a németek. Gomelnél a szovjet újra támadásba kezdett, de a támadás elaladt. Cserkaszinnál nőtt a küzdelem hevesége.

A keleti helyzetre vonatkozólag érdekes idézni a londoni Exchange Telegraph moszkvai tudósítását, mely szerint a fehéroroszországi hadműveletek a lehető legkedvezőtlenebb időjárás mellett folynak. Ebben az évszakban a szokatlanul enyhe időjárás következtében a Kievtől Vitebszkig terjedő összefüggő hátakör elolvadt és olyan iszaptengerré változtatta a terepet, aminél csak a tavaszi esőzések során szokott keletkezni. A katonaság és az utánpótlás rendkívül súlyos feladatokkal kénytelen megbirkózni. Femáll az a veszély,

Német hadijelentés

A német véderő főparancsnok-sága közli:

A perokopi földszoroson levő állásaink ellen irányuló ellenséges előretörések nem jártak sikerrel.

A nikopoli hídfőnél és a Dnyeper nagy kanyarulatában hétfőn az ellenség támadó tevékenysége általában véve valamelyest lanyhább volt. Erősebb támadást intézett a Szovjet Krivoj-Rogtól északkeletre és északra, valamint Kremencsugtól délre fekvő betörési helyen. Egy sikeres ellen-támadásunkban harminc löveget

hogy a hadműveletek megakadnak az iszaptengerben. Az orosz előretörés az elmúlt 24 óra folyamán lényegesen meglassult.

Dél-Olaszországban

az angolszász haderő hétfőn heves tűzérési előkészítés után igen erős légi erők támogatásával megkezdte várt támadását a Sangro völgyében levő német keleti szárny ellen. A súlyos harcok még javában folynak.

Montgomery olyan tömegben vetett itt be bombázókat, mint eddig még soha. Áttörést azonban nem sikerült elérnie. A megindult új angolszász támadásnak végecélja Montgomery napiparancsa szerint Róma elfoglalása.

Törökország

magatartásáról érdekes képet ad az MTI ankarai tudósítása. Eszerint Törökország magatartása a legutóbbi politikai fejlemények után nyíltan szövetséges barát. A kairói megbeszélések és a képviselőházi vita tevékeny napjait most látszólag nyugalmi időszak váltja fel. Vérmes megfigyelők szerint Törökország a semlegesség álláspontjáról a nem hadviselés álláspontjára helyezkedett ugyan, de nagyon kevesen hisznek abban, hogy Törökország rövidesen belép a háborúba, vagy háborús engedményeket tesz. A kérdés az, hogy milyen messzire fog menni Törökország rokonszenve a szövetségesek iránt. Illetékes körök azon a véleményen vannak, hogyha Törökország a jelenlegi körülmények között harcbálpne, ezzel nagyon kevésbé tudná segíteni a szövetségeseket, míg önmagát romlásba döntené. A török vezérkarnak kétségtelenül komoly okai vannak erre — végződik az ankarai jelentés.

TÖKÉS FOTO

nyéki támadó és védő harcokban a hadsereg és az SS csapatok mozgó haremokkal feltartóztaták és ellentámadással keletre visszavetették az áttört támadásra küldött ellenséges hadsereget. A szovjet november 9-től 28-ig húszezernél több halottat, 4800 foglyot, 603 páncélost, 1505 löveget, 1042 géppuskát, 275 gránátvetőt és 554 páncéltörő fegyvert veszített.

Gomel környékén a súlyos küzdelem tovább tart. A várostól dél-nyugatra és nyugatra csapataink feltartóztatják az ellenség erős előretört harc-csoportjait. Gomel-től északra ugyancsak sok szovjet támadás akadt el. Neveltől dél-nyugatra csapataink támadásban szívesen ellenséges ellenállást törtek meg és számos helységet hódítottak vissza.

A murmani arcvonalon egy német támaszpont őrszemélyzete közelhárból ellenséges támadást vert vissza. Légi harcokban hétfőn 49 ellenséges gépet pusztítottunk el. 2 repülőgépet elvesztett. Déliolaszországban az ellenség hétfőn heves tüzésre előkészítés után igen erős légtámadásba kezdett a Sangro völgyében lévő keleti szárnyunk ellen. A harcok folynak. A többi szakaszon gyen-

ge helyi jellegű ellenséges támadásokat vertünk vissza.

Mint megállapítottuk, egy német torpedóvetőrepülőgépet egy csoportja november 26-án, összesen 50.000 tonnát kitevő csapat-szállítóhajót süllyesztett el, illetve rongált meg.

Amerikai repülőgépközelítők hétfőn benyomultak a német öbölbe és megtámadták Bréma városát. Épületkárokat és kisebb emberi veszteségeket szenvedtünk. Felöltünk 33 ellenséges gépet, köztük főleg négy motoros bombázót. Hat repülőgépet a megszállt és nyugat-német terület felett veszített az ellenség.

Német hosszútávú repülőgépek az Atlanti óceán felett lelőttek egy óriási vízirepülőgépet.

Az elmúlt éjszaka zavaró céllal támadó ellenséges repülőgépek találatra néhány bombát dobtak Nyugat-Németországra.

Német buvárhajók az Atlanti óceánon és a Földközi tengeren, valamint a Fekete tengeren kemény harcokban 8 hajót süllyesztettek el 36.000 tonna tartalommal, ezenkívül 2 rombolót, 1 fregattot és egy tengeralattjárót, 1 könnyű cirkálókat megromgáltak. Ezenkívül a buvárhajók lelőttek 5 ellenséges repülőgépet is. (MTI)

Korostent kiürítették az oroszok

Stockholm, november 30. (Német TI.) A keddi hivatalos

szovjet hadijelentés közli Korosten város elvesztését. (MTI)

Az olaszországi harcok

Berlin, nov. 30. Az Interinf jelentő a déliolaszországi harcokról: A déliolaszországi hadszíntéren, nevezetesen az Adriai tengerpartján szakaszon súlyos harcok vannak folyamatban. Az Appeninek középső szakaszain is hevesek a harcok. Montgomery a nagyobb támadások egész sorát nyitotta meg. Ezeket a támadásokat hetek óta

előkészítették az angol bombázók, melyek még sohasem szerepeltek ilyen nagymértékben, mint ezúttal, a német elhárító csapatoknak mégis sikerült visszaverni minden áttörési kísérletet. A támadók a közelharcban és nehéz német fegyverek összpontosított tüzében súlyos veszteségeket szenvedtek. (MTI)

Tegnap délelőtt berepülés volt a nyugati határon

A Magyar Távirati Iroda jelenti: November 30-án délelőtt angol.

szász repülőgépek két hullámban az ország nyugati határára északi irányban átröpültek.

Viktor Emánuel lomondott Abesszínia és Albánia trónjáról

Nápoly, november 30. Bari-ban hétfőn este bejelentették, hogy Viktor Emánuel király nem használja többé az „Abesszínia császára és Albánia királya” címet és

a jövőben csak Olaszország királyának címét viseli. A király a Badoglio-kormány javaslatára határozta el magát erre a lépésre.

Trónörökös párt alakult Olaszországban

London, november 30. (NST.) A bari rádió hétfőn bejelentette, hogy Nápolyban „Kék Párt” ala-

kult monarchista programmal. Az új párt Umberto trónörökösöt támogatja.

A horvát hadügyminiszter Hitler főhadiszállásán

Zágráb, november 30. (MTI) A horvát lapok csak hétfőn számoltak be Navratil horvát hadügyminiszter Hitler főhadiszállásán tett látogatásáról, ahonnan már pénteken visszatért a horvát fővárosba.

A Hitlerrel, Keittel, Himmlerrel és Ribbentroppal folytatott tárgyalásokról a hivatalos horvát közlemény csupán annyit említ meg, hogy Navratil hadügyminiszter Keitel tábornag előtt vázolta a horvát hadsereg tekintetében tapasztalt szükségleteket. Német részről nagy megértésre talált a horvát hadsereg átszervezése is.

Üzenetek a frontról

Szabó Lajos tizedes a P. 939 tábort postáról üzeni Sz. Vajda főhadnagy és Marikának, valamint szüleinek, hogy a róla terjesztett hír, hála Istennek valóban. Kéri, csak a hivatalos híreknek adjanak hitelt, üres fecsegésnek ne, mert csak felesleges izgalomnak teszik ki magukat. Jól van, semmi baja sincs. A csomagot még nem tudta elhozni, de megkapja. A jövőben új tábort postaszámára, tehát a P. 939-re várja a leveleket. Mindenkit szeretettel csókol.

Menyasszonyának sok csókot, ismerőseinek üdvözlötet küld és sok levelet vár.

San Sebastian, november 30. Kedden a keleti arcvonalon levő kék hadosztály 848 tisztje és katonája Irúnál állt be a spanyol határt. A hazatérők — miután katonai, polgári és párthozságaik részéről hivatalosan üdvözölték őket — folytatták útjukat Burgosba, ahonnan azután ki-kí hazatért otthonába. (NTL)

Amsterdam, november 27. (Német TI.) Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint Knox tengerészetiügyi miniszter közölte, hogy eHary Mullinix ellentengernagy a Gilbert-szigeteken folyó harcokban elesett. (MTI)

A jelen és jövő nagy kérdései a megajánlási javaslat vitájában

Gróf Teleki Béla: „A Kárpát-medence egyetlen osztagtalan egész” — Tildy Zoltán: „Minden magyar ember ragaszkodik Magyarországnak szabadságához és függetlenségéhez”

A képviselőház miután befejezte a költségvetés tárgyalását, tegnap megkezdte a megajánlási javaslat megvitatását.

Indánsy Papp Elemér ismertette a javaslatot és hangoztatta, hogy a komoly időkben el-nemul a bizalmatlanság.

Vitéz Imrédy Béla belpolitikai kérdésekkel foglalkozott, szociális és gazdasági kívánságokat hangoztatott s kérte a lelkek békejének és egységének helyreállítását végett a kommunista bűnözők kivételével általános politikai amnesztia előkészítését és a zsidókérdésnek »magyar módon« történő átfogó rendezését. Majd külpolitikai kérdésekkel foglalkozott, a szláv terjeszkedés veszedelmét fejtegette.

Laky Dezso a kormány iránti bizalmat hangoztatta. A búza-kötvénnyel kapcsolatban helyesnek tartaná, ha a földadót is átvinnék a búzaalapra. Visszaautasította azt az állítást, hogy a magyar politikában misztikus ködbe igyekezzenek burkolni erről, vagy arról való véleményünket. Mindenki tisztában van azzal a veszedelemmel, mely az orosz győzelem esetén fenyegetné az országot. Szembeszállt a Magyarország ellen folyó külföldi rágalom-hadjáratral. Minden csepp magyar vért fontolóra kell venni abból a szempontból, hogyan használjuk fel.

Szálkai Jenő a nyilas párt részéről egy deklarációt olvasott fel.

Gróf Teleki Béla az Erdélyi Párt nevében beszélt. Rámutatott arra, hogy a háború olyan szakaszhoz érkezett, amikor

Európa közvéleményét már nemcsak a háború eseményei, hanem a háború utáni kibontakozás lehetőségei is érdeklik. E tekintetben nekünk magyaroknak nincs szükségünk új tervekre, ezeket minden időre megszabtá a honfoglalás. A Kárpát-medence egyetlen osztagtalan egész. A benne élő népeknek is egységben kell élniök, mert a természeti adottságok közös életfeltételeket és azonos sorsot jelöltek ki számukra. Fájjalja, hogy a körülöttünk lakó népek egyméltelike a közös veszélyeztettség ellenére sem tudja megérteni a természet megmáshatatlán törvényeit. Ezután foglalkozott a magyarság kárpátmedencei feladataival, majd büszkeséggel állapította meg, hogy az ország ősi parlamentai államformájához a legnagyobb történelmi viharokban is hű maradt. Annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy kormányelnököt még nem terhel olyan súlyos felelősség, mint Kállay Miklós miniszterelnököt. Ő igaz magyar érzéssel, a nemzet jövőjébe vetett hitte és erős akarat-al áll azon a poszton, ahová át a magyar sors állította. Sok tényezőn fordul meg jövő sorsunk alakulása, melyet nem tudunk befolyásolni, de egy tényező az, ami hatalmunkban áll és ez a belső egység.

Tildy Zoltán a Független Kisgazdapárt részéről szólalt fel. Úgy lehet, nagyon nehéz küzdelmünk lesz az ország megtartására — mondotta többek között, — de a zürzavar és felfordulás a küzdelem minden eredményét kicsavarhatná kezünk-ből. A széles néprétegek felé kell különösen hangoztatnunk, ne hallgassák a felelőtlen bujtogatás suttogásait. Katonai erőnknek fokozni kell és ennek érdekében minden áldozatot kötelesek vagyunk vállalni. Célunk az ország megtartása, a magyar nép megerősítése és jövőjének biztosítása. Gondolnunk kell a jövőre is. Az első, ami a jövőnk dő szempontjából mértékadó kell, hogy legyen az, hogy minden magyar ember ragaszkodik Magyarországnak szabadságához és függetlenségéhez. Nem ismerhetjük el senkivel szemben azt, hogy első, második, vagy harmadosztályú nemzetek vannak. A számban kicsiny nemzetek szá-

bad életének feltétlen biztosítása nélkül a mostani háború sem teremthet igazi békét. Ezután belpolitikai kérdésekkel foglalkozott, hangoztatva, hogy hiva az ősi magyar alkotmányosság-

Debrecen összes üzemi munkásairól röntgenképet készítenek január folyamán

A Debrecenben évtizedek folyamán kiépült korszerű egészségvédelem újabb jelentős fejreléhez érkezik azáltal, hogy — szövetségi elnöke, egyetemi magán tanár, az Országos Közegészségügyi Intézet vezetőjének kijelentése szerint — a debreceni üzemi munkásságról röntgenfelvételt készítenek a tuberkulózis elleni megelőző intézkedések kapcsán. Ezzel kapcsolatban a »Debreceni« munkatársai beszélgetést folytatott egyik egészségügyi intézményünk főorvosával, aki a következőket mondotta:

A tuberkulózis elleni küzdelem terén a külföldön már régebben használják azt a szellemes szerkezetű és nagyteljesítményű készüléket, ami tulajdonképpen nem egyéb, mint egy röntgenfelvételgép. A megvizsgálandó egyén tüdejéről röntgenfénykép készül s a gép szerkezete lehetővé teszi, hogy óránként 300 felvételt készítsenek. Egy perc alatt 5-6 mellkásfelvételt lehet készíteni s a teljesítőképesség így olyan eredményeket érhet el, amire azelőtt gondolni sem lehetett volna. A sorozatfényképezés nálunk a múlt év júliusában kezdődött.

A tbc., vagy ahogy a nép körében nevezik: a fehér halál elleni küzdelemnek új korszerű eszköze a röntgenágyú. Hazánk egyik legveszedelmesebb népbetegsége úgy a falvakban és a tanyák népe között, mint a városok kis és nagyipari s gyáripari munkástömegeinek körében mindenkori a tuberkulózis volt, ez az általános betegség, amely észrevétel nélkül támadja meg a dolgozó ember tüdejét s ha későn fedezik fel a bajt, menthetetlenül végez áldozatával. Ez a veszélyes betegség a levegőn keresztül is fertőz és öröklődik. Eppen ezért érthető, hogy a közegészségügy illetékes ténylezői ma már világszerte rendkívül nagy súlyt helyeznek a tbc. elleni védekezésre, a fehér halál legyőzésére. Ez a küzdelem nálunk figyelemreméltó lendületet az elmúlt évtizedben kapott. A statisztika rideg számadatai megdöbbentő képet festettek arról a pusztulásról, amit időtlen idők óta végez a magyar nép legkülönbözőbb rétegeiben a tuberkulózis. Ha a temető fakeresztjei beszélni tudnának, sok mindent elmondhatnának a sokáig különösebb figyelemre sem méltatott »fehér halál« erejéről.

A magyarországi korszerű egészségvédelemet Johan B'la államtitkár szervezte meg és indította el a harmincas évek elején. A tbc. elleni felvonulás a tudomány és a technika minden felkészültségével folyik s bár megállapítható, hogy e hadműveletek tervszerűen folynak s az ellenség napról-napra újabb területeket kénytelen feladni, a vég még messze van s az odáig vezető út nagyon küzdelmes lesz. A gondozásra és megmentésre váró gyermekek, a fertőzött veszélyének kitétt kisemberek, saját üzemükben dolgozó kisiparosok, a gyár-üzemekben dolgozó ipari munkások, mindenféle fajtájú szegény emberek tízezreinek sorfala szegélyezi ezt az utat. — Egyetlen statisztikai számadat jellemzően mutat rá a helyzetre. Az Országos Társadalombiztosító Intézet 1940-ben 12.011 ipari munkást segélyezett egymilliókétszáz-ezer napon át tuberkulotikus betegség miatt. Ebben a számban csak a segélyezett ipari munkások vannak benne. Ez a statisztika

nak és pártjával együtt annak továbbfejlesztését akarja. Az önkormányzati elvet végig kell vinni a magyar közelet egész vonalán.

Donáth György a MÉP részéről hangoztatta, hogy államvezetésünk legfőbb célja az, hogy gondoskodjék a nemzet megmaradásáról. A magyarság száporodását nem asszimilációval kell elérni, hanem népi erőnket kell tovább fejlesztenünk. A világot szívesen folytatják

nem beszél a tanyák és falvak ismeretlen számú betegeiről, a külváros tuberkulózissal fertőzött lakosairól, az ártatlan gyermekekről, akik talán születésük óta csöpp szervezetükben hordozzák a mérget.

— 1940-ben törvény jelent meg az ipari munkásság egyes csoportjainak — mint például az élelmezési iparok — kötelező szűrővizsgálatáról. Ezekben az iparokban a betegeket, a betegségre hajlamosakat köz- és magánérdekből ki kell különböztetni az iparból és gyógykezelni kell. A következő fontos lépés volt az, hogy az OTI tuberkulózisfelkutató, úgynevezett röntgenszűrő állomást létesített. Az állomás működésének célja az, hogy elsősorban az összes ipari dolgozókat, továbbmenőleg pedig a biztosítottak egész tömegét átvizsgálják a tuberkulózis hajlam, fertőzés vagy betegség szempontjából.

— Ennek a célnak megvalósítása szolgálatában áll a »röntgenágyú«, amellyel egymásután felkeresik az összes nagyipari vagy gyáripari üzemeket s minden alkalmazott mellkasáról felvételeket készítenek. Eddig százezer munkásról százezer felvételt készítettek. Minden filmkockához hozzátartozik az illető kartoték-lapja, amelyen feltüntetik az összes szükséges adatokat. A film megmutatja, hogy kinél van szükség orvosi beavatkozásra, s ahol erre szükség van, ott rögtön sor kerül a megfelelő orvosi lépésekre.

— Ma már hat röntgenágyú működik az országban. Készüléke van az OTI-nek, MABI-nek, a katonaságnak, a levéltárnak, van egy Kassán és egy van a pécsi egyetemi klinikán. Eddig az a rendszer volt, hogy egy-egy nagy üzem munkásait vizsgálták meg, az első nagyszabású általános szűrést ez év augusztusában Szegeden rendezték meg, ahol a levélték készülékével a város összes üzemi munkásokról több mint tízezer röntgenképet készítettek. A legközelebbi nagyszabású vidéki szűrést Debrecenben tartják és így sorra kerülnek az összes vidéki városok. Ettől függetlenül működnek az egyes vidéki egészségvédelmi gócpontokból kiindulva az autós röntgen szolgálatok, amellyel a falvakat és tanyákat keresik fel a tbc. vizsgálatok megtartására. Külön intézkedések vannak az iskolágyermekek általános megfigyelésére a tuberkulózis veszély szempontjából.

— Remény van rá, hogy ezeknek az intézkedéseknek eredményeként a következő esztendőben a tuberkulotikus megbetegedések újabb magyaránny csökkenéséről számolhatunk be — fejtegette a beszélgetést informátorunk.

Értesülésünk szerint Debrecenben 17 ezer munkást röntgeneznek meg. A röntgenfelvételeket a karácsonyi szünet alatt készítik el a debreceni népiiskolák termében.

Algir, november 29. (Bud. Tud.) Közlik, hogy a francia felszabadító bizottságnak adnak át egy rombolót a kölcsön és bérleti megállapodás alapján abból a hét rombolóból, amelyeket az amerikai hajógyárakban most bocsátanak vízre.

Karácsonyra
ezüstneműt, sveici órát már most
rendelje meg Szelecsényinél,
Sas-utca 2. szám. Telefon: 26-60.

A református presbiterium elrendelte a főgondnok és presbíter választásokat

Uray Sándor lelképásztor és dr. Kőlcsey Sándor polgármester, főgondnok elnöklésével a református egyház presbiteriuma tegnap délután gyűlést tartott. Uray Sándor bibliát olvasott és imádkozott, majd bejelentette, hogy Révész Imre püspök múlt természetű gyengélkedése miatt nem jelenhet meg az ülésen.

Megemlékezés Zih Géza elhunytáról

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző Zih Géza haláláról emlékezett meg:

Mély fájdalommal vesszük tudomásul, hogy korra és szolgálataira egyik legidősebb presbíterünk: Zih Géza elhalt. Mindenkor nemes szándékkal, jószívvel, és akarattal, nagy buzgósággal és igen nagy szorgalommal vett részt az egyház ügyeiben, különösen a gazdasági bizottság tárgyalásaiiban. Eltávolozása nagy veszteség számunkra. Emlékét kegyelettel megőriztük jegyzőkönyvünkben. A presbiterium az özvegyhez részvét-iratot intéz.

Egy érdekes adomány az egyháznak

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző ezután az adományokról tett jelentést. Elsőnek közölte, hogy Zih Géza végrendeletet hagyott hátra, amelyben 1000 pengőt hagyományozott az egyháznak, amely összeg az ő és a felesége elhunytá után kerül kifizetésre. Ennek az 1000 pengőnek kamatait minden évben egy vagyontalan, egyházas, olyan családnak szolgáltatják majd ki, amelynek a legtöbb gyermeke van. Az egyház a kamatot akkor fizeti ki, ha az illető igazolta, hogy a hagyományozók sírját rendezte és a gyomtot megtakarította.

Buday István egyháztag 1100 pengőt adományozott az Ispótfői szegényház javára. Úrvacsorai célokra Balogh Béla 10, Szikszay Istvánné 4 pengőt, Kocsár László hentes kenyeret adott. Az adományokért a presbiterium köszönetet nyilvánított.

Elrendelték a főgondnok-választást, Kőlcseyt maradásra kérik

A presbiterium dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző javaslatára elrendelte a főgondnokválasztást, 1944. január 1-től három évre kell a főgondnokot megválasztani. Előreártható, hogy egyhangúlag ismét dr. Kőlcsey Sándor polgármestert választják meg a december 18-án tartandó szavazáson. Harminc év óta nem került sor a debreceni egyháznál szavazásos választásra. A presbiterium gyűlése után a presbíterek értekezletet tartottak dr. Kőlcsey-Sándor távollétében.

Dr. Juhász Nagy Sándor az értekezleten elmondta, régi gyakorlat az egyházban, hogy miután a presbiterium elrendelte a háromévenként megüresedő főgondnoki tisztség betöltését, ilyenkor a presbiterium tagjait külön értekezleten felkérjük, tegyék meg a szükséges intézkedést az új főgondnok személyének kijelölése tárgyában. — Azt hiszem — mondta dr. Juhász Nagy Sándor —, mindannyian teljes tudatában vagyunk annak, hogy jelenlegi főgondnokunk, dr. Kőlcsey Sándor polgármester úr milyen nagy szeretettel viseltetik egyházunk iránt, milyen nagy buzgósággal látja el a főgondnoki teendőket, milyen nagy önmegtudással vállalja még ezt a terhet is a réá most különösen nagy-

mértékben háruló hivatali kötelességein felül. Ezzel tisztában vagyunk. Nem arról van szó, hogy Kőlcsey Sándorra nézve megtiszteltetés, ha őt az egyház főgondnokává megválasztják, hanem presbiteriumunkra és egyházunkra jelent nagy értéket, ha ő ezt a megválasztást újból szíves lesz elfogadni. Javasolom, hogy egyhangúlag méltóztatassék kimondani, hogy presbiteriumunk továbbra is kívánja az ő főgondnokká megválasztását és dr. Kőlcsey Sándor polgármester urat felkéri, hogy szíveskedjék ezt a megbízatást a jövőre is elvállalni.

Uray Sándor kérte, határozza el a presbiterium azt is, hogy őt, Baskay Ferenc gazdasági bizottsági elnököt és dr. Juhász Nagy Sándor főjegyzőt megbizsa, hozzák az értekezlet kérését dr. Kőlcsey Sándor tudomására és illő formában kérjék fel a főgondnokság vállalására.

A presbíteri értekezlet teljes egyhangúsággal hozta meg azt a határozatát, hogy dr. Kőlcsey Sándor polgármestert a főgondnoki tisztség vállalására felkéri.

Presbíteri és tanácsosi választások elrendelése

Dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző a presbiterium gyűlésén bejelentette, hogy 1944-től három évre új választandók a testületi képviselők. Egy-egy rendes és póttagot választ a Kollégium felső oktatási tagozata, a gimnázium, a tanítóképző intézet, a polgári iskola, a Dóczy leánygimnázium, a Dóczy tanítónépző, a Dóczy polgári leányiskola tanárai közül, 11 rendes és 11 póttagot választanak az egyház tanítói és kántorai közül.

A 100 választott presbíter közül most 25 lép ki, akiket 1931 végén választottak, vagy a helyükre esetleg időközben behívtak. Ezt a 25 presbítert 12 évre választják január 1-től kezdve.

A kitépő presbíterek

A következő presbíterek lépnek ki január 1-ével: Polgári András, dr. Magoss György, Mester István a Csapó-utcai egyházzséből, Tóth Lajos, dr. Bacsó Jenő, dr. Sz. Kun B. a Péterfia-utcai egyházzséből, dr. Szeremley Béla, Kovács László a Mester-utcai, ifj. Csobay Károly, Varjassy Gyula, Fehértói Dániel a kistemplomi, dr. Herpay Gábor, Kiraly Andras, Lakatos János az Ispótfői, Lengyel Ferenc, Jóna István, Baskay Ferenc a Kossuth-utcai, Rados István, Kovács Lajos az Árpád-téri, dr. Erdős József, Koncz Dániel a homokkerti, Pétermann Ferenc, Háromy Károly a nyilastelepi, Lakatos Sándor és Erdey Ferenc a csapókerti egyházzséből.

Választás alá kerülnek az összes pótpresbíterek, akiknek a létszáma 88. Őket is három évre választják.

Minden egyházzséb külön választói kört alkot. A főgondnokot és a testületi képviselőket az egész egyház választói együttesen, a presbítereket és pótpresbítereket az egyházzsébek külön-külön választják meg.

A presbiterium a választás napját december 18-ra tűzte ki. Ezen a napon reggel istentiszteletet tartanak a Nagytemplomban és az utána tartandó választói nagygyűlésen a főgondnokra és a testületi képviselőkre nézve megállapítják, hogy közfelkiáltással történik-e a választás, vagy szavazást rendelnek-e el.

Arra az esetre, ha az egyes egyházzsébekben szavazást rendelnének el, ezt a már előre el-

DEBRECZEN 3. OLDAL 1943. XII. 1.

2-szer naponta reggel és különösen este lefekvés előtt Chlorodont fogpaszta Magyar készítmény.

készített 11 református iskolában azonnal megkezdik. Megalakítottak a választást vezető kiadótesteteket is.

A presbíterek 10 egyházzséből lépnek ki, a 25 újonnan választott presbítert 44 egyházzsébbe kell majd beosztani, ezért a Csapó-, Peterfia- és Kossuth-utcai egyházzsébek 3-3, a többi egyházzsébek 2-2 presbítert választanak.

A presbiterium az előterjesztett javaslatokat egyhangúlag elfogadta.

Megjegyezzük még, hogy az egyházzségi tanácsok tagjait hat évre választják, tele három évenként kilép. A presbiterium felhívta az egyházzsébeket, hogy a tanácsosok választását január első napjaiban tartassák meg.

A presbiterium egyúttal kitépte a januárban tartandó első presbíteri gyűlésre a következő tisztségekre a választást.

A presbiterium választja meg a lelkészelnököt, a presbiterium jegyzőjét és ügyészt 3-3 évre. Megalakítja a bizottságokat és megválasztja azok elnökeit, tagjait és a miszió-előadót.

Egyéb ügyek

A presbiterium szeretettel fogadta és üdvözölte a püspök által kirendelt s. lelkészeket: Berényi Józsefet, Kerekes Jánost és Matton Kálmánt.

Uray Sándor arra kérte őket, vegyenek részt a presbíteri gyűléseken és kapcsolódjanak be az egyházi életbe.

Az egyház tűzbiztosítás keretét újabb 25 százalékkal felemelték.

A középiskolai és szakiskolai levélték vallásosképzés nevelésével kapcsolatban dr. Farkas Pál lelképásztor bejelentette, hogy a szakiskolákban csak egyetlen óra áll rendelkezésre hetenként a vallásoktatásra, tehát a vallásosképzés oktatására nem jut idő. A presbiterium megbizta a vallásoktatási bizottságot, terjesszen ebben az ügyben javaslatot a presbiterium elé.

Megerősítették a Dóczyban Nagy Edit tanárnő megválasztását.

Szabó Karoly iskolaszéki előadó jelentette, hogy az iskolaszék és a Dóczy igazgatótanács hatásköre közötti nézeteltérés merült fel, mire dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző jelentette, hogy a kérdés már teljes tisztázást nyert.

Balla László c. igazgató 30 évi szolgálat után nyugalomba vonult. Buzgó tanítói munkájáért a presbiterium őszinte köszönetet mondott.

Elekes Pál tanítói állásáról lemondott, mert a Kollégium gyakorló iskolájába választották meg. Elekes Pál nagyon szép tartalmú levélben búcsúzott el a presbiteriumtól. A levél tartalma mély hatást váltott ki és arra a presbiterium válaszolni fog.

Tóth Erikát a presbiterium egyhangúlag végleges tanítónővé választotta az eltelt két évi szolgálatá beszámításával. Taní-

tói szolgálata közben jó készült-től és odaadó szorgalomról tett bizonyosságot. Uray Sándor imájával fejező-

dött be a gyűlés, majd Uray meghívta a presbiteriumot a Kistemplomban december 6-án tartandó istentiszteletre.

A református egyház nem emeli az egyházi adót

Az egyház költségvetése

A presbiterium dr. Juhász Nagy Sándor főjegyző előadása alapján tárgyalta az egyház jövő évi költségvetését. A közszükségleti alap bevétele 869.000 P-ös keretben mozog, ezzel szemben a kiadási oldal 1.016.000 pengő, a hiány tehát 146.000 P.

A hiány oka az, hogy az iskolai alapok hiányait és pedig a Dóczy intézetnél 91.000 P, a népiskoláknál 286.000 P, a kollégiumi segélynél 31.000 P, összesen tehát 391.000 pengőt a közszükségleti alapról fedeztek.

A hiány fedezésére a presbiterium elrendelte a takarékoskodást, a bevételek lehetséges emelését. Számítanak a városi népközpontok segélyének emelésére, ami a tűzfűszegélyben jelentke-

zik. Ezért a presbiterium már előre hálás köszönetét nyilvánítja a polgármesternek, a városnak és Ary Lajos számvevő ségi főtanácsosnak. Az egyház adót százalékszerűen a presbiterium nem emeli, de az állam adóalapok növekedése folytán mégis remél bizonyos bevételek többletet. Ha a hiány nem nyer ne fedeztet, akkor a presbiterium kellő időben a helyzetnek megfelelő intézkedést fog tenni.

A gazdasági bizottság javaslatára a kántoroknak még mindig békebeli színvonalon állott fizetését 50 százalékkal felemelték ez évenként mindössze 4500 pengő különbözetet jelent.

A költségvetést egyébként egyhangúlag elfogadták.

Nagyarányú hús- és zsírpanamát leplezték le a fővárosban

A fővárosi vágóhid három tisztviselője, Kulín Géza, Kálóczy Pálné és Borbély Jánosné nem tartották be az a rendelkezést, hogy a beváltott hús- és zsírjegyeket meg kell semmisíteni, hanem jó pénzért kiadták azt különböző személyeknek, főként hentéseknek. Amikor a közellátási hivatal ellenőreinek tudomására jutott a nagyarányú panama, azonnal rajtafűtöttek a három megtévedt tisztviselőn s náluk hatalmas meny-

nyiségű hús- és zsírutalványt találtak.

A csalással kapcsolatban eddig mintegy huszonkét letartóztatás történt. Ennek a társaságnak a leplezésével sikerült azt az üzemi kedést megszüntetni, amellyel egész Budapest téli hús- és zsír-ellátását veszélyeztetették.

A hatóságok 20.000 kiló zsírt szőlő jegyet és 170.000 pengőt foglaltak le a bűnszövetkeztől.

Kitekerte a kacsák nyakát, mert a bevő a hatósági árat adta érte

Egy hónapi fogházra ítélték — Ardrágitási ügyek a debreceni törvényszék előtt.

Dr. Pogány Béla törvényszéki bíró ele került ardrágitás miatt Kelemen Sándorné hajdubagosi asszony, aki szemre adta a malacot és nagyobb áron a hatósági árnál. Elítélték jogerősen 200 pengő pénzbüntetésre.

Egy mázsa lisztet adott el Takács Lajos debreceni lakos Kollósvari Lajosnak a hatósági árnál jóval nagyobb áron. A bíróság ardrágitás vétsége és közszükségleti cikk jogtalan elvonása miatt 600 pengő pénzbüntetésre ítélte jogerősen.

Fél liter tejfel 180 ért adott Horváth Andrásné Fülöp Józsefnének. A tejfel drágitásért jogerősen 600 pengő pénzbüntetésre ítélték Horváthné.

Ardrágitó üzérkedés miatt száz pengő pénzbüntetést kapott jogerősen Harangi Lajos rádiókereskedő, mert a Hajlított Bú-

torgyárban dolgozó munkásoknak a 16.80-as kerékpárgumit 19 pengőért adta tovább. Harangi azzal védekezett, hogy míg a gumik beszerzése után járt, munkaidővesztésége volt és azt számította hozzá az árhoz.

Egy hónapi fogházra ítélték el Goda Eszter hajdúsámsóni lakost, aki a debreceni piacon két kacsdát akart eladni a hatósági árnál nagyobb áron. A bevő látszólag belement a vásárba, de amikor fizetésre került a sor csak a hatósági árat adta át. Goda ezen annyira felbőszült, hogy szidalmazta a bevőt és kitekerte a két kacsa nyakát, csak hogy ne kerüljön hatósági áron a bevőhöz. Goda Esztert a bíróság most vonta kérdőre és jogerősen egy hónapi fogházra ítélte el.

Dr. Karácsony Sándor: „Az iskola falai közé az igazi szabadságot és az igazi szeretetet kell bevinni”

Dr. Karácsony Sándor nagy számú érdeklődő jelenlétében tartotta meg második előadását a Gönczy Egyesület és az egyetemi Társaságlektani Intézet tagjai részére.

Nagyon érdekesen fejtegette többek között a tananyag világgossá tételének problémáját. — Hangoztatta, hogy a megértés kritériuma nem az első, hanem a második személyben van. A tanító csak úgy értheti meg igazán magát, ha magyar módon törekszik a világgosságra.

Fontos kelléke a tanításnak, hogy közben a tanító szabadságra törekedjék. Igyekezzem a gyermeki lelket szabadságtani minden kötöttségtől, rosszszeréstől, félelemtől, mert csak így érheti el, hogy a tanítványai saját lábukon megtudjanak állni.

Igazi szabadság azonban csak ott jöhet létre, ahol a családi viszonyokat felfedezzük. A szabadság kritériuma tehát a családiasságban van. Amíg ez hiányzik, addig igazi szabadságról nem beszélhetünk tanító és tanítvány között. A tanító próbáljon meg testvére, bátyja lenni nagyobb növendékeinek, akikhez minden problémáikkal nyugodtan fordulhatnak.

Nagy tetszéssel fogadták a jelenlevők dr. Karácsony Sándornak azt a kijelentését, hogy maga a módszeres eljárás igazi magyar gyermeknél soha sem biztosítja a szabadságot. A családiasság megteremtésének pedig első és legfontosabb kelléke a szeretet.

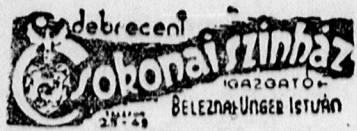
— Nagyon lényeges a becsület, magyar őszinteség is. Ha kétféleképpen járnak pedagógiai elvek, kétféleképpen kell járni, kétféleképpen kell beszélni, kétféleképpen kell tanulni, kétféleképpen kell élni, kétféleképpen kell szeretni — mondta.

Igen érdekesen szökött még a függetlenségről, s a gyermekek padalatti forradalmának helyes módon való kiküszöböléséről. Meggyőző példákkal magyarázta, hogy a gyermek szívesen tanul, ha rámutatunk arra, hogy nem muszáj, hanem szabad tanulnia.

A lelkes tapssal fogadott előadást két hét múlva megbeszélés követi.

„OTTHON SÖRÖZŐ” csütörtök helyett kedden tart szünnapot
S A S - U T C A 2. S Z.

Mikulásra játék, illatszert
Novák Márta Csapó 88.
Tel. fon: 33-82.

SZÍNHÁZI MŰSOR:
Szerdán: Sybill.
Csütörtökön: A Manderley-ház asszonya, B) bérlet.
Pénteken este: Manderley-ház asszonya, C-bérlet.
Szombaton este: A Manderly-ház asszonya, A) bérlet.
Vasárnap délelőtt: Piroška és a farkas. Mérsékelt helyárak.
Vasárnap délután és este: A Manderly-ház asszonya.

SZÍNHÁZI KISTÜKÖR

NAGL CSILLA, a színház kitűnő énekes nívója legközelebb a „Marica grófnő”-ben, parádés szerepében lép a debreceni közönség elé. A debreceni közönség kedvenc művésznője a közelmultban elterjedt házassági hírről kapcsolatban kijelentette, hogy egyelőre még nem szándékozik férjhez menni, hiszen még válópere sem nyert befejezést. Azt egyébként megerősítette, hogy kérője van, azonban nem arisztokrata — mondotta — hanem egy magasállású úr. A népszerű Csilla művésznő különben, amely nyílen mégis a válás kimondása után hamarosan férjhez megy, ebben az esetben sem válik meg a színpadtól, sőt a jövő időben filmezni is fog.

KÉT BEMUTATÓRA készül a prózai társulat. Csütörtökön lesz a Csokonai Színházban a „Manderley-ház asszonya” bemutatója, hétfőn pedig a Kamaraszínház adja elő a MONNA VANNA-t.

FILM

Az ERZSÉBET királynét újította fel a Vígszínház. A parádés szereposztás (Karády, Tolnay Jávor, Rajnay) az ügyes rendezés és nem utolsósorban a hálás téma újabb sikert hozott. A készülő műsor aktuális.

Az APOLLÓ mozgószínház nagy sikerrel mutatta be az ARANY PÁVA c. új magyar filmet. Cserépy Arzén főnök, művészi ötletekben gazdag, helyenként a legjobb francia filmekkel versenyezni kelő rendezése és a szereplők remek teljesítménye a kitűnően sikerült magyar filmek sorába avatják ezt a darabot. Fekete István ezúttal is komoly színvonalon áll a ugyancsak az érdeklődést mindvégig ébren tartó filmmel szembe, a zene pedig — Dolecskó Béla eddigi legsikerültebb munkája. A szereplőgárda élén Páger Antal remek alakításával áll. Minden mozdulata életizű, a nyers erővel tele, egyszerű, becsülettel molnárlegény alakjában. Kitűnő Sulyok Mária és nagyszerű művészzel formált figurát nyújt Szellay Aliz. — Vaszary Piri, Mihályffy, Páy Béla, Pethes egy-egy pompás életizű alakítással járul a darab sikeréhez.

Sorsolás a téli kiállításon

A Képzőművészek és Műpártolók Egyesülete ezidei sorsolását a Dérimúzeumban levő grafikai kiállításával kapcsolatban tartja meg. A sorsoláson csak egyesületi tagok vehetnek részt díjtalanul tagsági igazolványukkal. Akik a kiállítás pénztáráján december hó 2-án estig új tagokként belépnek és az évi három pengő tagsági díjat befizetik, az ideai sorsoláson szintén résztvesznek. A tagok az egyesület kiállításait és tárlatvezetéseit

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Tel. 25-45, Igazgató B. U. ger. István
Előadások d. u. fél + este fél 7-kor

Szerdán munkáselőadásban B. Unger István felléptével:

SYBILL

Csütörtökön a legnagyobb siker, a **Manderley ház asszonya**

ingyen látogathatják. A mostani sorsoláson világhírű magyar grafikusok rézkarcai és fametszetei kerülnek sorsolásra. Erről részletesen egyik következő számunkban fogunk beszámolni.

A kiállítás iránt változatlanul igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az eredeti rajzok nagyrésze már gazdára talált és sok rézkarcot, fametszetest és monotypiát is megvettek. A legnemesebb karácsonyi ajándék egy-egy ilyen műlap, amelynek árát a kiállító művészek a grafika népszerűsítése érdekében kivételesen ezen a kiállításon bihettelenül olcsóra szabták meg.

A kiállítás naponta 10—17 óráig van nyitva; a bejárat a Dérimúzeum Nemzeti Bank felé eső oldalbejáratán van. Déli szünet nincs, hogy mindenkinek alkalma legyen az értékes tárlatok megtekintésére.

A Kormányzó Úr részvétélvára Harsányi Zsolt fiához

A Kormányzó Úr Harsányi Zsolt elhunytá alkalmával az író fiához, Harsányi Andrásához az alábbi részvétélvartól intézte:

Mély sajnálattal értesültem edesatyjának, a magyar irodalom egyik büszkeségének váratlan elhunytáról. Megemlékezve azokról az elévülhetetlen érdemeiről, amelyek Harsányi Zsolt a magyar mult mesteri meglevevítésével, hírlap-irodalomunk terén és kiváló műfordításával szerzett, a fájdalmas veszteség felett bensőséges részvétemnek adok kifejezést.

Horthy sk.

Az elhunyt író csütörtökön temeti Ravasz László püspök. A sírnál tíz testület és intézmény búcsúztatja a nagy halottat.

A debreceni tüzerek Borbála-ünnepélye

December 4-én a tüzesség védőszentjének, Szent Borbálának emléknapját tartja.

A hagyományos Borbála-ünnepséget a debreceni tüzérosztály is megrendezi laktnyája udvarán, ahol díszfelvonulás lesz, majd a tábori lelkészek beszélnek. Ezután a fedett lovardában tartják meg az ünnepséget, színes, hazafias műsorral.

Kassa város művészeti díját Aszmann Ferenc nyerte el

Kassa visszatérésének ötvenedik fordulójának alkalmából, ünnepi hét keretében nemzeti művészi fényképképzést is rendeztek. A magyar fényképezés legnagyobb mesterei szinte tüneményesen vonultak fel hazatért Felvidékünk nagy ünnepén. A polgármester nyitotta meg nagyszabású kiállítását, melyet az odaérkezett miniszterek is megtekintettek.

A kiállítás fénypontja a debreceni művészek képsorozata volt, mely előtt állandóan a nézők nagy csoportja hullámozott. A bíráló bizottság könnyen dönthetett. Kassa város tiszteletdíját, *gyönyörű ezüst kezettét Aszmann Ferencnek ítélte Horváth István* a kiállítás nagyon szép bronzplakettjét nyerte, *Csanády Akost* díszoklevéllel tüntették ki.

A kassai egyesület Aszmann Ferencet előadás tartására is felkérte, amit január folyamán meg is tart.

APOLLO
filmszínház

Páger, Somlay, Sulyok Mária és Szellay a főszerepben:

Aranypáva

Csak 16 éven felülieknek!
Előadások: 3, 5 és 7 órákor,
vasárnap délelőtt 11 órákor is

Hirtelen meghalt Rákóczi-utcai lakásán Erneyi Jánosnak, a századeleji évek híres színészének felesége

Tragikus hirtelen halálesetről tetek jelentést tegnap a debreceni rendőrségnek. Erneyi Jánosné szül. Zöldi Hermína Rákóczi-utca 30. szám alatti lakásán hirtelen rosszul lett, megdöntödt és összeesett. Mire férje segítségére sietett, az idős asszony már meghalt. Valószínűleg szívizélhűdés ölte meg.

Erneyi János a békeévek híres, kitűnő színésze, akit sokan ismernek Debrecenben. Az utolsó évtizedben, mint a színjátszás kitűnő pedagógusa tett nagy szolgálatot a magyar színészi ügynek és számos értékes tehetség került ki keze alól. Rákóczi-utcai kis lakásukon éltek hitvesével, aki maga is ismert, kitűnő művésznő volt, a nyugdíjas színészek nehéz, anyagi gondoktól zaklatott életét.

Erneyi Jánosné férjével együtt nemes türelemmel viselte a nemzet kiöregedett napszámóinak, a hulló csillagoknak ezt a nehéz sorsát és mindig bizott abban, hogy illetékesek felkarolják a Debrecenben élő 10—12 hasonló sorsú öreg színészt, segítségükre lesznek.

Erneyi néni most már nem várja többé azt a segítséget, amit kérni mindig megtöltötte büszkesége.

Erneyi Jánosné az ismert volt debreceni színésznő színészi pályafutását Aradon kezdte, majd több éven át volt a debreceni színtársulatnál s ezeltt nyolc évvel ment nyugdíjba. Halálát férje Erneyi János és unokahuga Szikszay Valéria ny. színésznő gyászolják.

Pap Károly elnök búcsúbeszéde a Csokonai Kör közgyűlésén

Pap Károly, a Csokonai Kör illusztris elnöke megváltik a kör irányításától. A kör közgyűlésén emelkedett hangú búcsúbeszédet mondott. Bevezetőül azt fejtette, hogy mit jelentett *több mint félszázados pályafutása alatt Debrecen kulturális életében a Csokonai Kör?* Mint emelkedett lépésszerűen egyre meglőülő programmal a szó való értelmében vett *szépirodalmi társaság?* Hogy milyen rendkívüli időben vette át (1922 tavaszán) a kör elnöki tisztét s igyekezett egy lelkes tisztikarral annak szellemi erkölcsi nívóját mindig magasabb színvonalon tartani.

A kör két évtizedes értékes munkája során felolvasó üléseket tartott, melyet a hagyományokhoz híven minden év november 17-én kezdett meg az elnökség. Havonta májusig átlag egy-egy ülés volt, melyen figyelemmel kísérték irodalmi életünk minden nevezetesebb hullámverését, amelyről az elnök megnyitók emlékeztek meg. A kör vezető elve: *a haladás és fejlődés gondolata, hogy a multból semmi ne menjen veszendőbe, ami becses, vagy élő erőnek érzett hatalom, viszont a fejlődésben is valóra találjon minden, ami valóban értéket, gyarapodást jelent.* Ily úton haladva ünnepelte meg a Csokonai Kör 1927-ben Petőfi összes költeményei kiadásának nyolcvanadik, 1932 őszén Arany János halálának 50-ik évfordulóját. Majd sorra megemlékeztek nagy írónk életének, vagy írói működésének egy-egy nevezetesebb fordulójáról, külön ülésen hódolnak történelmi nagyjaink emlékének és fogadták az ország különböző irodalmi társaságait. Ugyanakkor meghívásra felkeresték a testvér irodalmi egyesületeket. *Nemcsak nemzeti nagyjaink kultuszt ápolta azonban a kör, kész szívet fogadta magába a világirodalom klasszikusainak sugalmait is.*

1933 őszén a változó idők követelményeinek megfelelően módosították a kör alapszabályait. Elgondolásaiban az vezette a kör elnökségét, hogy a kör addigi inkább társadalmi és egyesületi színezetét kifejezetteren irodalmi jellegűvé avassák. Majd befejezőül szolt Pap Károly a társaság nagy halottjairól: *Baltázar Dezsőről, Karai Sándorról, Dóczy Imréről, Kőrösi Kálmánról és Kenézi Gyuláról, a kör egykori alelnökeiről, Zoltai Lajosról, Zivuska Andorról, Darkó Jenőről, Pápai Józsefről és különös melegséggel hosszasan Oláh Gáborról. Mai jelesebb munkatársai*

közül Sz. Kun Béláról, mint kitűnő alelnökeiről, Kardos Albertől, a kör régi főtitkárától, Szűcs Gézaról, a kör ügyészéről, Baja Mihályról, Erdős Károlyról, Boldizsár Kálmánról és Péterffy Lászlóról, hálás szavakkal méltatva a kör mai főtitkárának, Csobán Endrének sokoldalú, buzgó és önzetlen tevékenységét.

Aztán magát aposztrofálva a búcsúzó elnök, ezeket mondotta: *„Annyit talán szabad magamról is szólnom, hogy mindig kész és lelkiismeretes sáfára igyekeztem lenni nemcsak a rámbizottaknak, hanem a kör vezető eszményeinek, méltóságának, egyáltalán az egész Csokonai-kultuszának. És ha mégis kevesebbet tettem, mint amennyire vágytam, törekedtem, miatta csupán véges emberi erőmben s a körötünk tomboló szörnyű időkben kevesem igazolásonkat s annál bensőségesebb hála tölt el azért a kitűnő bizalomért, amellyel folytatkozásomat elnézni, munkámban támogatni mindig szívesek voltak. És ha most, amikor a természet rendje szerint az elnöki széktől visszavonulok, nem vonulok vissza, amíg égiek testi-lelki erőmet megőrzik, a kör érdekeinek, haladásának és virulásának munkálásától.*

A közgyűlés Sz. Kun Béla alelnök szép szavaiban fejezte ki a kör hálás és forró köszönetét, a legteljesebb elismerését a lelépő elnöknek és kérte Isten áldását további, folyton a köztért és a magyar kultúra emeléséért izzó életére. (y.)

Szölnökon kivégeztek egy nemzetközi zsebtolvajt

A szölnoki törvényszék rögtönítelő bírósága halálra ítélte Molnár József 46 éves nemzetközi zsebtolvajt, mert ez év októberében a szölnoki Kossuthszállóban az elsőtűtítés ideje alatt ellopta Tóth József pest-szentkeresztbeli lóalkusz pénztárcáját, amelyben 2480 pengő volt. A kegyelmi kérvényt elutasították és az ítéletet ma délelőtt hajtották végre a szölnoki törvényszék udvarán Bogár János állam ítéletvégrehajtó.

— Svájci katonák nagyobb csoportja gyalogosan akart átmenni a Lötschberg alagúton, de egy vonat váratlanul herobogott az alagútba s több katonát halálra gázolt, sok megsebesült.

HUNGARIA
filmszínház

MA UTOLJÁRA:

Gróf Monte Christo

I. rész:
AZ IF-VÁR FOGLYA

Előadások: 5 és 7 órákor.

METEOR
mozgó

SZERDÁN 5 ÉS 7 ÓRÁKOR
CSAK FELNÖTTEKNEK!
FRANCIA FILM!

Rettegés

HOLNAP: TE CSAK PIPALJ,
LADÁNYI!

10-szorosítás, leírás, kölcsönzés

DORY PIAC-U. 72.
TEL: 20-51.

VÍGSZÍNHÁZ

Ma 5 és 7 órákor utoljára a legjobb magyar film:

Erzsébet királyné

Főszereplők: Karády, Tolnay, Jávor, Somlay és Rajnay.
Holnap: „MUKI”, a legvidámabb magyar film!

Mikulásra remek ajándékot
KISS
úridivatnál
Alföldi palota

A tanügyi hivatalokban és az állami iskolákban december 6, 7 és 8 napján szünet lesz

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a háborús gazdálkodás folytán szükségessé vált takarékoskodásra való tekintettel december 6., 7. és 8. napján az összes alája rendelt hivatalokban, továbbá az ország valamennyi állami, kir. kat., községi, egyesületi, társulati és magán közép-, közép-fokú és szakiskolájában, valamint népiskolájában szünetet rendelt el. A hivatalos és iskolai munka a szünet után, december 9-én a rendes időben kezdődik.

Megérkezett a Német Tudományos Intézet új vezetője

A Német Tudományos Intézet vezetésében változás állott be. Az intézet vezetője, dr. Heybey Wolfgang katonai szolgálatra vonult be s elhagyta Debrecen. Utódja megérkezéséig dr. Lengyel Imre látta el az intézet vezetésével járó teendőket. A napokban aztán megérkezett Schlurhoff Helmut berlini tanár, aki megérkezése után mindjárt átvette az ügyek irányítását.

Schlurhoff tanár résztvett a franciaországi, a balkáni és a keleti harcokban és több hadiköltőt is szerzett. Súlyosan megsebesült, ennek következtében jobbkarja megbénult. A polgári életbe visszatérve folytatta tanári munkásságát s mikor felajánlották neki a magyarországi lektorságot, készséggel vállalkozott a debreceni intézet vezetésére, annál is inkább, mert régebbi idő óta megnyilvánult nála a magyar művelődés iránti érdeklődés.

A közeljövőben — a német nyelvi tanfolyamok mellett — érdekes vetítettképes előadást rendez Schlurhoff tanár, amelyen Lerch őrnagynak az Alpokban készült 100 színes felvételét mutatja be. Erre az előadásra, mely december 4-én, szombaton délután lesz a Német Tudományos Intézetben, Debrecenben érkezik dr. Häckel Ernő, a budapesti Német Tudományos Intézet igazgatója is. A hónap közepé felé pedig dr. Brüggmann igazgató tart filmelőadást a német orvosi kutatás legutóbbi eredményeiről.

— Brit repülők elsüllyesztettek egy francia halászhajót. A hajó nyolcfőnyi személyzete a tengerbe fulladt.

A debreceni Monti Kör tovább folytatja működését

Az Olaszbarátok Debreceni Monti Köre közgyűlést tartott. Csobán Endre elnökelt és többek között a következőket mondotta: — A közelmúltban abban az országban, amelynek népét mi igaz barátainknak tartjuk, megdöbbentő események történtek. Az olasz nemzet két részre oszlott. Az egyik a békét kívánja, a másik harcolni akar tovább energiáinak utolsó feszültségéig. — Tesvérharc ez, akárhogy is elemezzük. Még fájdalmasabb, hogy akár az egyik, akár a másik felfogás diadalmaskodik az olasz nép egyformán szenved, az olasz kultúra és az olasz szellem alkotásai egyformán pusztulnak. Valóban csak sajnálni lehet a büszke rómaiak késői ivadékait, hogy ilyen súlyos helyzetbe kerültek.

Nem montiköri tagok részéről kérdések hangzottak felém: mit csinál ilyen helyzetben az Olaszbarátok Debreceni Monti Köre? Adjuk meg ezekre a kérdésekre a választ, innen a Monti Kör közgyűléséről.

A Monti Kör célja és feladata a m. kir. belügyminiszter új által jóváhagyott alapszabály szerint: terjesztieni az olasz kultúrát Magyarországon, a magyar kultúrát az olasz földön s ápolni a két nemzet tagjai között a baráti érzést, társadalmi érintkezéseket. A Monti Kör ebben a szellemben dolgozott eddig, és ebben a szellemben kíván tevékenykedni ezután is. Az a körülmény, hogy az olasz állam válságos helyzetbe került és az olasz nép emberfeletti szenvedéseket szenved elviseelni, nem változtathatja meg a mi lelkünknek olasz barátaink iránt érzett rokonszenvét.

A Monti Kör munkáját tehát folytatni fogjuk a rendelkezésünkre álló minden erővel. Meg akarjuk mutatni, hogy a magyar nemcsak derűs időkhöz tartja a barátságot, hanem akkor is, amikor sötét felhők gomolyognak és

rémítő villámok csattognak a levegőben. Mi már átélünk hasonló helyzeteket nemcsak egyszer a történelmünk folyamán. Mi tudjuk, hogy minden csapás után van felemelkedés, ha a nemzet újra össze tudja szedni a hű flak erőit.

Abban a reményben vagyok, hogy kulturális munkánkat akadály nélkül folytathatjuk tovább. Remélem, hogy a magyar-olasz testvériség napja újabb felragyogni, mint ahogy ragyogott 1927 óta amikor a magyar-olasz barátsági szerződést a két reménykedő nép miniszterelnökei aláírták.

Ezután a főtájkári jelentésre került a sor, amelyet dr. Ember Ernő tanár készített.

Hangozta, hogy csak akkor lehet fenntartani a két nép között a barátsági és testvériségi érzést, ha mind a kettőtől akadnak olyan egyének, akik megtanulják a másik nemzet nyelvét és általában fenntartják a társadalmi érintkezést. Részletesen beszámolt a főtájkári kör múltévi tevékenységéről.

A zárószóadás és a költés-előirányzat elfogadása után a tisztikar megújítására került sor. Ennek eredménye a következő:

Elnök lett ismét Csobán Endre, társelnök: Vidoni János, alelnök: dr. Ménes Lajos, társalelnök: lovag Vidoni János, főtájkári: dr. Ember Ernő, titkár: dr. Vidoni Jenő, jegyző: dr. Hódy Zoltán, jogtanácsos: dr. Des Combes László pénztáros: Mikulási Béla, ellenőr: Sallay László és Szabó Géza, számvizsgálók: dr. Gerbely Sándor, dr. Mester István és Harmathy Ferenc.

Választmányi tagok lettek: vitéz dr. Bessenyei Lajos, dr. Furmann Béla, özv. Gyomlay Kálmán, Szabó Gyula, dr. Horkay Gyula, Tasnády Kovács Sándor, Radó Endre, Oltoványi Pantle Arnold, Vidoni Alajos, Kövesdy Lajos, Dariday Etelka és özv. dr. Halmy Gyuláné.

Cserkész-Nagytanács ülése Budapesten

Az új alapokra helyezett magyar cserkésztestben a cserkész munka támogatását országos viszonylatban az Országos Nagytanács, a kerületenként pedig a kerületi Tanács végzi. — Ezek a cserkésztestek igaz barátait magukba foglaló testületek évenként tartanak üléseket, hogy azokon tájékozzódjanak az eddigi eredményekről és ugyanakkor pedig meglessék azokat a sürgős problémákat, amelyeket a tanács tagjainak kell megoldásítani.

Az Országos Nagytanács vasárnap tartotta évi gyűlését Budapesten. A gyűlésen, amelyen megjelentek a magyar közélet számottevő egyéniségei, Fáy István államtitkár elnökelt s jelen volt azon vitéz kisbarnaki Farkas Ferenc m. kir. altábornagy, Magyarország főcserkésze is.

Fáy István államtitkár elnöki megnyitóját követően, melyben hódolatteljes szavakkal emlékezett meg a Magyar Cserkészmozgalom fővédnökéről, Magyarország Kormányzójáról, kit a gyűlés tisztelettel is köszöntött, Ery Emil országos cserkészparancsnok tartotta meg tájékoztatóját a magyar cserkésztest munkájáról. — Boldog örömmel állapíthatjuk meg tájékoztatásából a jelenlevők, hogy a magyar cserkésztest ma erősebb, mint valaha volt, s olyan feladatokat lát el a magyar életben, amelyek ellátására ma csak ő hivatott.

Ravasz László dr. református püspök tömör formában bizonyította be a magyar cserkésztest szükségességét és életképességét. Hagsúlyozta, hogy a cserkésztest célja az egyén nevelése, s hogy a csapat csak ennek a célnak a szolgálatában álló eszköz. A magyar cserkésztest új világot teremtett a fiúk számára, amely teljesen eltér a mai életvilágtól. Ebben a világban önkéntes munkavállalással vígan és gyönyörűen folynak az élet, s ennek az életfolyamatnak a támogatása minden magyarnak feladata kell, hogy legyen. Végez-

zük is ezt a munkát az egyetlen fővezér, Jezus Krisztus útmutatásai szerint, aki ma ezt üzeni a cserkésztest nagytanácsának: — Nélkülöm semmit, hanem mindent velem.

Kelemen Krisztozton pannonhalmi főapát hangsúlyozta a cserkésztest fontosságát, kifejtve azt, hogy a cserkésztest egyéni nevelése mennyire könnyen történhetik a közönség szolgálatában.

A felszólalások sorát Pászti István főcserkész zárta be, aki a maga életének tanúbizonyságul való hívásával vetítette a hallgatóság elé a cserkésztest különleges jelentőségét, kiemelve azt, hogy pótolhatatlan missziót lát el az a munkás-cserkésztest, keresztül a mai munkásvilágban. Oriási tetszés kísérette a következő kijelentését: *a mai magyar cserkész-munkás-újítás tudja, hogy új magyar világot nem forradalommal, hanem kölcsönös megbecsüléssel, szeretettel és magyar összefogással lehet teremteni.*

Az elnök záróbeszéde előtt az Országos Főcserkésztest mondta köszönetét a nagytanács tagjainak eddigi értékes jó munkájukért, s kérte őket, hogy legyenek ott ezután is a magyar cserkésztest mellett minden percen és minden erejükkel.

A Főcserkész Horváth-István-emlék-érmei alapított

Farkas Ferenc Főcserkész bejelentette, hogy a Kormányzó Úr öfömmeltósága engedélyével a korán hősi halált halt vitéz Horváth István kormányzóhelyettes emlékére Horváth István Emlékjelvényt alapít. Ezt a jelvényt meg fogják a jövőben kapni azok a cserkésztestek és férfiscserkésztestek, akik a cserkészmozgalom keretében keresztényességük és magyarságuk érdekében kitűnő, kiemelkedő munkát végeznek.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, november 27-én reggel 8 órától december 4-én reggel 8 óráig: Kigyó, Piac u. 81, telefon: 30-95. Tisza, Péterfia 61, telef: 21-52. Csillag, Árpád-tér 1, tel.: 29-32. Isten Gondviselés, Petőfi-tér és Teleki u. sarok, telefon: 32-81. Mátyáskirály, Nyilastelep, Vámospércsi 16, telefon: 32-01.

Harangszó az éjben

Messze az éjben egy kicsi tiszta harang szava szól összefagyott rögökön tovaszáll kis falu tornya alól. Éji sötétben.

Szállt tova, messze, hívja a lelkeket Isten elé. Hívja szívünket az égbe, Csodás hangja a trónja elé száll esedezve.

Válasza bennem szívem ölen kel. A hangra felel. Izzik a lelkem a lány muzsikán, s hangja magához ölel. Kelj vele mennem!

Antalfy István.

A Kormányzó névünnepe, december 6-án délelőtti tíz órakor a református Kistemplomban ünnepi istentisztelet lesz, melyre a hatóságokat, testületeket és a gyülekezet tagjait ezúton hívja meg az egyházi elnökség. A templom fűtve lesz.

A Kistemplomi egyházzés központi bibliaköre ma, szerda délután öt órakor a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremben összejövetelt tart. Előtte délután 3-5-ig nőszövetségi kézimunkaóra és megbeszélés. Régi és új tagokat szeretettel hív és vár az egyházzés vezetősége.

Hirdetés. Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy 1943. december 1-től, szerdától kezdve további intézkedésig a 7. sz. vonalon a köztemetőig közlekedő „7-es irányjelző táblával ellátott utolsó kocsis indulási ideje a Csapó-utca sarkától 16.08, a köztemető főbejáratától 16.28 és a köztemető 5. Kassa-úti kapujától 16.32 óra. A Debreceni Helyi Vasút üzletigazgatósága.

A Debreceni Zenekedvelők Köre folyó évi december hó 5-én, határozatképtelenség esetén 12-én, vasárnap délelőtti 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a Vitézi Székház dísztermében (Bethlen-u. 3. szám). Pontos megjelenést kér az elnökség.

Harisnyagondját olesón megoldja harisnyagostpóliózem, Arany János 5, az udvarban.

Meghívó A Debreceni Kereskedők és Utazók Egyesülete december 12-én, határozatképtelenség esetén december 19-én délelőtti 9 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart az alábbi tárgysorozattal, melyre igen tisztelt tagjainkat meghívjuk. Debrecen, 1943. november 30-án. Elnökség. Tárgysorozat: 1. Előző ülés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. Költségvetési előirányzat letárgyalása 1944. évre. 3. Gazdatisztség kreálása és betöltése. 4. Esetleges indítványok.

Dr. Naményi Gyuláné gyorsíróiskolájában, gépiróiskolájában (Batthyány-u. 1) decembertől kezdő tanfolyam. Vidékieknek vasútkedvezmény. Előkészítés államvizsgára. Állásban levőknek esti tanfolyam. Debreceni tanker. főig. eng. száma: 6475/1942.

Új tanfolyam kezdődik december elején a Simai Magdolna és Sipkovich Béláné Sieszák Mária gyorsíró-, gépiró- és szépíróiskolájában. Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon: 22-53. Debreceni tank. kir. főig. eng. száma: 5548/1943-44.

Bibliára az Árpád-téri egyházzésben, Szerdán este öt órakor lesz a bibliára az Árpád-téri hívek számára a Rakovszky-utcai iskolában.

Templomi ünnepély. Az Árpád-téri egyházzés vasárnap délután 3 órakor tartja templomi ünnepélyét a sz. gény iskolások ruházásának költségeire.

A Csapó-utcai egyházzés vegyes bibliaköre ma délután 5 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Azok számára, akik bármilyen természetű elfoglaltság miatt ezen az összejövetelen nem vehetnek részt, 7-8-ig a Széchenyi-utca 4. szám alatt levő lelkesi hivatalban lesz külön bibliára.

Hét darab gyümölcsfát és hét buxiát ellopott ismeretlen tettes Lehotai Pál nyomdajaladnos Vécsey-utca 30. szám alatt levő telekéről.

Felakasztotta magát Győri József 65 éves hajdúböszörményi gazdasági cseléd és mire észrevették, meghalt. Az öngyilkosság oka ismeretlen, tetetésére az engedélyt megadta a debreceni ügyészség.

Vöröskeresztes ágyalaptványok létesítése. A Magyar Vöröskereszt a hadikórházaknál ágyalaptványok létesítését tette lehetővé. Egy ágyalaptványt 500 P-vel lehet létesíteni. Az alaptvány adományozójának nevét az alaptványi ágyon elhelyezendő táblával jelölik meg és az illető részére ágyalaptványi oklevelet állítanak ki. Felajánlások a Vöröskereszt irodában (Simonffy-utca 1. szám II. em. 12) jelentendők be.

Honosítás. A belügyminiszter Polyánszki Sándor kataszteri mérnökgyakornok, debreceni lakost feleségével, Pauchly Erzsébettel együtt a magyar állam kötelékébe felvette, illetve honosította.

Csánky Benjámint emlékünnepély az egyetemen. A debreceni hittudományi kar volt nagy professzorának, Csánky Benjámint emlékére bensőséges ünnepélyt rendezett az egyetemen. A közönség sorában ott láttuk az elhunyt professzor hozzátartozóit: özv. Csánky Benjámint, Csánky Adorján igazgatót, özv. Tóth Lajosné és özv. Darkó Jenőné. Az ünnepély dr. Vasady Béla egyetemi ny. r. tanár megnyitotta szavaival vette kezdetét, majd dr. Török István egyetemi tanár, Csánky Benjámint volt tanítványa tartotta meg emlékbeszédét. Vázolta Csánky Benjámint pályafutását, méltatta nagyszerű egyéniségét és megajánlta a volt nagy professzor lelki arca. Csánky Benjámint két ténylező kötötte le igazán: a családja, melyet rajongásig szeretett s a tudomány, melyet haláláig művelt. Dr. Török István magasszárnyalású emlékbeszéde után a jelenlevők elneveltek a néhai professzor legkedveltebb szövegét: Te benned biztunk eleitől fogva, majd dr. Vasady Béla zárószavával a bensőséges hangulát ünnepély véget ért.

Az utóbbi időben mind gyakorabban előfordul, hogy egyenruhába öltözött egyének hadművelési területen levők hozzátartozóit keresik fel és különféle mesékkal pénzt, vagy meleg ruhaneműt esznek ki. Illetékes helyen nyomtatékosan felhívják a katonák hozzátartozóinak figyelmét arra, hogy minden ismeretlen, aki ilyen ügyben keresi fel őket, ha csak a legkisebb gyanú merül fel vele szemben, azonnal adják át a csendőrségnek, vagy a rendőrségnek.

Besurranó tolvaj Farkas Menyhért Csokonai-utca 35. szám alatti lakos lakásáról egy férfi télikabátot és egy dunyhát ellopott. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást. Az a gyanú merült fel, hogy a betörést az a személy követte el, aki nem sokkal később Láposi Imréné Csokonai-utca 48. szám alatti lakására betört.

Búcsúlevél a bevásárlási könyvről

Öngyilkos akart lenni és rablásról tett jelentést egy hajdúnánási lány.

A csendőrség egyik járőrének feltűnt a nánási határban egy leány, aki viselkedése, akit igazoltatásra szólítottak fel. A leány elmondta, hogy Zsuga Mária hívták. Nagy baj történt vele, mert egy férfi az országúton megtámadta, erőszakoskodott vele, majd a kabátját is elrabolta.

A csendőrök kérdezték a támadó felől, de a leány zavaros feleleteket adott. A megmotoz-

sakor megtaláltak a zsebében egy vásárlási könyvet, melynek belső lapjára búcsúlevelet írt a lány, bejelentve, hogy öngyilkos lesz szerelmi bánata miatt. A búcsúlevél megtalálása után a lány kijelentette, hogy nem igaz a merényletből semmi, csak azért találta ki, hogy igazi szándékáról a figyelmet elterelje. Öngyilkos akar lenni és a gyűlöletből meg akarja ölni, de éppen arra jött a járőr és ezért nem ugrott a mély kútba.

Tekintettel arra, hogy a leány nem mondott le öngyilkossági szándékáról, őrizetbe vették saját érdekében.

2719 halálos áldozata van a törökországi földrengésnek. A halálos áldozatokon kívül 7000 ember könnyebb-súlyosabb sérüléseket szenvedett. A földrengés során mintegy 1500 ház pusztult el.

Az egész Dunántúlon észlelték földrengést a hétfőre virradó éjjel. A budapesti földrengéstani Intézet mérésének legnagyobb kitérése 14 milliméter volt. A földrengés főfészeke valahol Horvátországban lehetett. Kárról eddig sehonnan sem érkezett hír. Egyébként a földrengéseket Magyarországon és Horvátországon kívül a németországi Jénában is érezték.

A kenyérváltójegyek a közellátási miniszter idevonatkozó legújabb rendelete értelmében az ország egész területén továbbra is érvényesek.

Tavasszal megkezdik Kemál Atatürk mauzóleumának felépítését. A terveket két híres török építész tanár készíti elő.

Öngyilkossági szándékából a nagybányai templom karzatáról leugrott István András 45 éves földműves, akit életveszélyes állapotban szállítottak kórházba.

A portugál Vöröskereszt megbízottja Budapestre érkezett és látogatást tett a magyar Vöröskereszt vezetőségénél.

November első felében Franciaországban letartóztattak 146 terrorista, 150 kommunista és 3168 más büncselekményt elkövető egyént.

A mélységbe zuhantak gróf Zichy Béla Urkúti Bányász Rt. Szent István-aknájában Baráth János és Lőrincz Ignác bányászok, mert a felvonó ajtaja kiesett. A bányászok szörnyethaltak.

Rizst és mákot kap karácsonyra Budapest lakossága. A főváros közlemezési ügyosztálya és a közellátási miniszterium a közellátási szelvény új megfelelő rizst utalnak ki. Ugyanez a közellátási szelvényekre mákot is kap Budapest lakossága.

Róza Sándort ravasz módon lopták meg. A szegedi törvényszék rögtönfőléb tanácsa egy 16 éves lakatosnőnek az elcsúsztatás ideje alatt elkövetett lopás és betörés miatt jogerősen öt évi fegyházra ítélte. A fiatalok telefonon felhívta Róza Sándor hőmezővásárhelyi vendéglősi, aki neki nagybátyja, őt a rendőrségre idézte, távollétében pedig a lakásából ellopott ötezer pengő készpénzt és kétezer pengő értékű ruhaneműt.

A „Times” írja: Benesnek Moszkvában érkezése bármelyik nap várható. Benes azért utazik Moszkvába, hogy aláírja a csehszlovák-szovjet kölcsönös segélynyújtási egyezményt. (MTI.)

Gyászrovat

Özv. Jeney Szabó Gáborné meghalt

Hosszas betegség után életének 58-ik, özvegyiségének 3-ik évében meghalt özv. Jeney Szabó Gáborné szül. szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Berta, kir. főügyész-helyettes özvegye. Halála városzerte nagy részvétet keltett és széles körben ismert előkelő családot borított mély gyászba. Gyászolják: fia: dr. Jeney György kir. ügyész feleségével, Berényi Margittal; édesanyja: özv. szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Ferenecné szül. Székely Berta; testvérei: szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Béla, egerpataki és nagyborosnyói Kónya Gáborné szül. szárazajtai és nagyborosnyói Bartha Jolán férjével; násza: dr. Berényi László feleségével, nemes Kovács Erzsébettel, valamint sógora, sógoróné és a kiterjedt rokonság. Temetése csütörtökön délután lesz a köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint.

Özv. Jeney Szabó Gáborné szül. szárazajtai és nagyborosnyói BARTHA BERTA kir. főügyész-helyettes özvegye

életének 58-ik, özvegyiségének 3-ik évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a díszravatalozó terméből. Gyászolják gyermeke, menyje, édesanyja, testvérei, násza, nászasszonya, sógorai, sógoróné és a rokonság. Gebauer rendezi.

Özv. Papp Károlyné Marosi Rozália 77. évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Szotyri-utca 24. Temetését Bartha vállalata végzi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon rokonoknak, ismerősöknek és karszármaztatásnak, akik szeretett feleségem temetésén megjelentek, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondok igaz köszönetet. Kohajda Péter.

Köszönetnyilvánítás. Felejthetetlen gyermekek és testvérem elhunyt alkalmából mindazoknak, akik nagy fájdalomban osztoztak, ravatalára koszorút, csokrot helyeztek, ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet. Özv. Pórizs Mihályné.

Nagy Bálint

életének 54-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó terméből. Elhunyt feleségén és gyermekein kívül édesanyja és nagyszámú rokonság gyászolja. Lakás: Ferenc József út 34. sz. Temetését: Bartha vállalata végzi.

Féltáglával agyonverte. Urbán István csongrádi juhász Sajó Jenő tanyáján meghalt. Halála okául szívvelhűdést állapítottak meg, a csendőrség azonban nem engedte eltemetni, mert bizalmas bejelentés érkezett, hogy nem természetes halállal halt meg. A boncolás megállapította, hogy Urbán István halálát súlyos fejsérülései okozták. Széleskörű vizsgálat indult, ennek során megállapították, hogy a juhászt Sajó Jenő földműves féltáglával addig verte, míg meg nem halt. Sajót letartóztatták.

A közönség szava

MIZÉRIÁK A HATVAN-UTCAI VILLAMOSFORGALOMBAN

Felhívom az illetékesek figyelmét a Hatvan-utcai villamosforgalom lehetetlen állapotára, talán így az érdekelt lakosok javára hamarabb meg fog történni a hiba kijavítása.

Réggel a Baromvásártérrel felelőre óra előtt induló villamos az iskolás gyermekek és hivatalokba induló tisztviselők villamosa, mivel ez háromnegyednyolc órára beér az Arany Bika elébe és így azok, akiket a kötelesség 8 órára iskolába, vagy hivatalba szólít, még idejében oda el is érnek. Azt gondolnánk, hogy ezt a körülményt tudják és figyelembe veszik ottan is, ahol kellene a két kocsi indíttatnak. Ehelyett keveset kell tapasztalni, hogy az indított egy kocsi már az útvonal első részén úgy megáll, hogy az a gyermekmenhelynél már megállás nélkül tovább szalad. Mit tehet az ott várakozó iskolás gyermekek? Rohanni kell, ha nem akar elkésni az iskolából. Kiszaladja magát, megizzad és kap egy betegséget. Ezen az állapoton változtatni kellene, annyival inkább is, mivel a Kisállomás ez időben befutó embereket sem tudja felvenni a helyférdéknek ez kára.

Ezek után pedig szíveséget megköszönve, amiért közérdekű soraimnak helyet adni szíves volt maradok T. Szerkesztő úr kézszíve: Egy érdekelt.

Uj könyvek

SFABROOK: „A bűvös sziget”. Hítl szigetére visz ebben a könyvben a híres amerikai író. A négyes furcsa köztársaságában, ahol a halottidézés, boszorkánymesterség, emberevés, fekete mágia, ugyanakkor meghatóan egyszerű, bensőséges és meleg áhítatosság él egymás mellett. De nemcsak érdekes könyv, hanem művészi alkotás is ez a regény, mely a „Stilus” könyvkiadó kiadásában jelent meg.

VUILLEUMIER: „Reménytelenül”. A lélekbrázolás nagymesterének regényében igaz-talanul megvádolt, börtönbejuttatott falusi tanító áll a történet középpontjában, melyhez a fiú igazsáért harcoló apa, az önmagával meghasonlott ügyész felejtethetetlen alakjai adnak gazdag élményekkel és feszültséggel teli háttérrel. A könyvet a „Stilus” könyvkiadó adta ki.

SCHOPPENHAUER: „Szerelem, élet, halál”. A legtöbbet emlegetett filozófusnak, a modern pesszimizmus megteremtőjének válogatott tanulmányait gyűjtötték ebbe a kötetbe. Maró gúny, a társadalom metszően éles kritikája, briliánsul felhasználta széleskörű ismeretek és szípköz szellemesség jellemzik a Franklin Társulat kiadásában megjelent kötetet.

A dán király meggyógyult és napi sétáján megjelent a Sorgerfrisk parkban.
A dióbél legmagasabb irányára. A közellátási miniszter a dióbél legmagasabb irányárait a következőképpen szabályozta. Egy-séges feketementes dióbélek: diótörőde-nagykereskedő részére kg-ként 26 pengő, diótörőde-kiskereskedő részére kg-ként 26.50 pengő, nagykereskedő és kiskereskedő részére kg-ként 27 pengő, fogyasztói ára az egész ország területén egységesen kg-ként 30 pengő. Az irányárak betartása a legszigorúbban kötelező.

A bádoggaszakosztály Fazekas István elnökletével tegnap ülést tartott. Az ülésen kifogásolták, hogy a karácsonyi gyűjtőakcióval kapcsolatban az Ipartestület elnöksége mind az egyes szakosztályokat, mind pedig az iparosmestereket külön-külön hozzájárulásra szólította fel. Az elnök szerint a kettős hozzájárulás nagy nehézséget jelent az iparosság számára. Egyébként a bádoggaszakosztály az akció javára 60 pengőt szavazott meg.

A harmincadik távházasságot kötötték tegnap Debrecenben

Debrecen az egész országban vezet a távházasságkötések terén és alig van hét, hogy a háborús időknek ezt az érdekes, felemelően szép aktusát ne végezzék a debreceni anyakönyvi hivatalban, ahol tegnap már a 33-ik pár kötött távházasságot.

Kedden délelőtt **Porkoláb Imre** honvéd és **Ujhelyi Lidia** Csillag-utca 34. szám alatti lakos költöttek távházasságot. A fronton levő vőlegény tanúja **Antal Lajos** Kálvin-tér 17. szám alatti lakos, míg a menyasszony tanúja **Keisz Dezső** Kandia-utca 17. szám alatti lakos volt.

A távházasságot dr. **Deák Sándor** anyakönyvvezető kötötte, aki meghatóan szép beszédet intézett a menyasszonyhoz.

Ismeretlen tettesek ellopták a Vágóhid-utcai átjáró-hidat

Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztálya feljelentést tett a rendőrségen egy nem mindennapi lopás ügyében. Az ismeretlen tettes, akit a város műszaki ügyosztálya feljelentett, valószínűleg társaival együtt a Vágóhid-utcai átjáró-hid 65 méter hosszú korlátjából mintegy 50 métert lebontott. A tettesek az éjszaka leple alatt az oszlopokat, gerendákat hazaszállították, ahol valószínűleg fűtőanyagként használják fel. A kár meghaladja az 500 pengőt.

Tömeges kerékpárlopásról tesznek feljelentést a debreceni rendőrségen

Debrecenben az utóbbi időben ismét elszaporodtak a kerékpárlopások. A rendőrség már megállapította, hogy fiatal 17-18 éves suhancokból álló társaság garzdalkodik a városban, lebetűl a kocsimák, útletek, hirtalok előtt és a kint hagyott kerékpárra felugorva pillanatok alatt elhajti.

Tegnap délelőtt egy óra alatt négy kerékpárlopás ügyében tett feljelentés futott be a debreceni rendőrségre. **Hüsse Gábor** hentes-mester, Szikszai-utca 6. szám alatti lakosnak egyik Hatvan-utcai vendéglő elől, **Szabó Mihály** vincellér Bellegelő 207 szám alatti lakosnak az Árpád-térről, **Nemeth István** cipészsegédnek, Vendég-ú. 10. sz. lakosnak ugyancsak az Árpád-téren egyik üzlet elől, ifj. **Telenkai János** kereskedő, Balaton-utca 1. szám alatti lakosnak a vasúti posta elől lopták el kerékpárját. A rendőrség erélyes nyomozást indított a kerékpártolvajok kézrekerítésére.

Álkuccsok betörő kifosztott egy lakást a Csokonai utcán

Láposi Imréné, fűszerkereskedő neje, Csokonai-utca 48. szám alatti lakos, feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki lakását feltörve távollétében behatolt és a szekrényeket felnyitva 5000 pengő értékű fűszereműt és ékszert loptott.

A lopás a délutáni órákban történt. **Láposi Imréné** férje helyett, aki katonán, az üzletben szokott tartózkodni és a lakás ilyenkor őrizetlenül állt. Ezt a helyzetet valószínűleg ismerős betörő tudta és a kulcs ajtót alkulccsal felnyitva, a másik ajtót feltörve menő be a lakásba, ahol az összes szekrényeket felhánta pénz és más értékek után kutatva. Egyik szekrényben ékszereket talált, másikkban pedig férfi és nő ruhaneműket, fűszereműket, amit összecsomagolt és a lakásban talált bóröndökben elvitte.

A detektívek a feljelentés után helyszíni szemlét tartottak és sikerült a tettes által a helyszínen hagyott olyan tárgyat találniuk, melyek alapján a betörőt rövid időn belül kézrekerítik. Az ékszerekről és ruhaneműkről pontos leírást küldtek ékszerészeknek, ócskásoknak s így a tettes, ha értékesíteni akarja a loptott tárgyakat, könnyen raitaveszthet.

KÖZGAZDASÁG

A leletezések körüli panaszokat, a tüziellátás kérdését, a számoólap illetékével kapcsolatos helyzetet tárgyalta a pénzügyigazgatóság a főispánnal és a pénzügyigazgatónál

Kéri a felsőépítőipari iskolát és a megszünt faipariszkola gépeit

Tegnap délelőtt **Galamb Ferenc** ipartestületi elnök vezetésével iparos küldöttség jelent meg **Szilassy László** főispánnal, kérelmeket és panaszokat adtak elő és orvoslást kértek.

Az első kérdés az volt, járjon közben a főispán, hogy a felsőépítőipari iskolát Debrecen kapja meg.

A második kérdés, hogy a kultuszminiszter engedje át a megszünt faipari szakiskola munkagépeit az Ipartestület által megszervezendő mintaműhely céljaira, ahol részben szakoktatás, részben segéd- és mestervizsgákat is tartanának, de egyúttal ezeket a gépeket arra is felhasználják, hogy azokon, mint az össziparosságnak közös munkagépeit dolgozzanak.

Ezután **Galamb Ferenc** azt panaszolta el, hogy 6-7 évre visszamenőleg illetékszámleteket végző tisztviselők megleteleznek olyan iratokat, melyekre az ő meggyőződésük és tudásuk szerint régebben vagy egyáltalában nem kellett bélyeget tenni, vagy pedig nem úgy bírálják el most, mint ahogy kellene.

Főleg azt szerelmek, hogy a könnyebb irógépeket végett kért szakított és csak a gépirás után összeragasztott iveket a mostani felülvizsgálat során külön íveknek minősítik és leletezik, súlyos büntetéseket szabva ki visszamenőleg a vállalkozókra. A baj okát abban a rendszerben látja, hogy a felülvizsgálatokat végző közegek hiányt találnak és ezért bírságot, leletezést rónak ki, a jogerősen megállapított összeg felét kapják jutalékként. Azt hiszi, — bár a közegek kötelességüket teljes mértékben teljesítik, — de mégis ez a nagy jutalom ösztönzi őket arra, hogy minden legkisebb és régi ügyet is tüzetesen átvizsgáljanak és ahol csak lehet, büntetéseket rójanak ki. Eppen ezért arra kéri a főispánt, hogy hasson oda a pénzügyminiszternél, szüntesse be ezt a jutalékos rendszert. Ha állami bevételre van szükség, ezt más úton könnyebben el lehetne érni, könyv- vagy számlailleték növelésével vagy kivételével és nem okozná annyi aggodalmat és utánjárást az iparosok és kereskedők között. A nyugalmat mindenkor meg kell őrizni a mai időben, az embereket pedig indokoltan idegessé teszi, ha folyton büntetik. Azt is panaszolta **Galamb**, hogy akik végzik a vizsgálatokat, maguk sincsenek tökéletesen tisztában a rendeltetési célokkal és megessik, hogy két közeg kétféleképpen bírálja a szóbanforgó ügyet. Különösen az építőiparban vannak bajok, mert egyes vállalkozásoknál iparosok egymástól lelevelezéseit, tájékoztató ajánlatait is megletelezik. Súlyos panaszai vannak a vendéglői és kocsmák számolólapok körüli eljárások miatt is.

Panaszolták, hogy az asztalosiparban nincs egy szál deszka Debrecenben. **Bálint Sándor** arra mutatott rá, hogy szükség esetén egyetlen barakkot nem tudnának ma összeállítani, mert nincs miből. A pékiparosok tüzfát kérek sürgetően, mert a kenyérsütés folytonosságát nem tudják garantálni. A miniszter utalt ki 250 vagon fát az országban, a debreceni pékek 80 vagon fát júniusban előjegyeztek, 40 vagon árát előre ki is fizették, de csak két vagonnal jött meg. Újabb panasz az elnöknek, hogy az Ipartestület a helyi hatóságok nem veszik igénybe egyszerűen egy-két iparost vagy szakosztályi elnököt hívnak be, holott a törvény előírja az Ipartestület meghallgatását. Különösen a közellátási kérdésekben fontos, hogy az anyagszétosztások arányosan történjenek.

Filori Ambrus a cipészipari sérelmet adta elő: Még mindig kiadják a piros utalványra az anyagot a megrendelőnek. Erves hadiüzemek a birtokuk-

ban levő utalványokat beváltják és azt kívánják, hogy a megrendelőket az ő saját telepükön végezzék el a cipészek. **Galamb** elnök megjegyezte, hogy itt tehát munkaelirányítás történik. **Szilassy József** hentesmester a forgalmiadó számítás körül hibák orvoslását kérte. **Hartl János** azt tárgyalta a főispán elé, hogy egy szem tojás nincs az iparnak. Engedélyt kért, hogy átváltsa a földművelésügyi minisztert, akitől sürgős segítséget kért. — A mult héten jelenttem a belügyminiszter urnak, hogy mi itt a helyzet a fahiány miatt. Sürgettem a segítséget. A földművelésügyi miniszter út hatnapos határidőt tűzött ki a referensének, jelentse, hány vagon fát küldtek le vasúton Debrecenre. A pékek fájdt még ma elintézem. Ami a bélyegilleték ügyét illeti, azonnal érintkezésbe lépek a pénzügyigazgató urral és amit lehet, megteszek, hogy segítsünk a panaszok orvoslásán. A faipari szakiskola gépeinek kiadására is mindent megteszek, amit lehet. Irásbeli kérelmet kérek erre, amit a legmelegebb pártolással továbbított és mind a kultusz, mind az ipartügyi miniszter urnaknál személyesen közbenjárók, hogy a debreceni iparosok kívánsága teljesüljön.

A felsőépítőipariszkola Debrecenben létesítésére is írásbeli kérelmet kérek, amelyet személyesen viszek fel és a miniszter úrral megbeszéltem az idehelyezés kérdését. Hiszem, hogy jogos és méltányos kérésünk teljesülni fog ezen a téren is. A cukrárszok tojás szükségletének kielégítésére meg kell próbálni a megengedett területen beszerezni az anyagot. Eddig is megtettem, hogy a saját felelősségemre távolabbi területekről tojás behozására engedélyt kiadtam, mert másképpen nem tudtam segíteni, de ezt sem tehetem a végtelenségig. Amit lehet megteszek, hogy karácsony előtt tojást kapjunk.

A küldöttség Vajthó pénzügyigazgatónál

Az iparosok ezután **Vajthó Lajos** pénzügyigazgatót keresték fel ahol **Galamb Ferenc** elsősorban a leletezések körüli panaszot ismertette. A pénzügyigazgató az illetékes osztály vezetője jelenlétében hallgatta meg a küldöttséget. Itt is hangoztatták a tömeges leletezéseket és az 50 százalékos jutalékrendszert okolták. Ők-hat évre visszamenőleg leleteznek olyan darabokat, amelyek kereszttől mentek a városi számvétség, vagy más illetékes tényleg kezén, s akkor senki sem emelt kifogást. Részletesen ismertették a vendég-lősök nehéz helyzetét a számlálólapok miatti minimális százpengős büntetések terén. A pénzügyminiszter lehetetlen ellenőrizni, különösen nagy vállalatoknál, ahol több fizetőpincér van. **Galamb** ismertette az építőiparosoknál a régóta szokásban volt kettős vágott ívek rendszerét és bélyegilleték lerovását, amit most kifogásolnak és büntetnek.

Csáth Dezső azt kérte, hogy legalább ne visszamenőleg leletezzenek, hanem csak 1943 július elejétől, amióta ez a rendelkezés életbe lépett. **Boritsanak** fátyolt a multra.

Király Imre lakatosmester gyakorlati példaként hozott fel s hangoztatta, hogy a mostani eljárás az iparosok létét veszélyezteti. A generálvállalkozónak részletmunkákra adott ajánlatot is megletezik most, pedig annakidején a nagyvállalkozó a teljes vállalati összeg és a lapszámok alapján lerőta az illetéket.

Vajthó Lajos miniszteri taná-

SPORT

Tudnak a DVSC csatárok gölt löni, — ha hagyják őket

DVSC—Besztercei MSE 11:2 (2:0). A DVSC a kolozsvári mérkőzés után tovább utazott Besztercére, ahol bemutatott mérkőzést játszott a BMSE csapattal. A debreceni csapat két helyen tartalékosan játszott. Tiszta hazautazott, mert szolgálata miatt nem mehetett el Besztercére, Sidliket pedig erőnléti okból kimélték. Tiszta helyén Möré, Sidlik helyén Ille játszott s így a DVSC Keskeny, Csokai, B. Nagy — Orosz, Nagy II., Zilahy — Szabó, Möré, Szilágyi, Mester, Ille összeállításban játszott. Meleg szívvel fogadták a debreceni csapatot Besztercén és ezt a DVSC szép iskolajátékkal

hálálta meg. A játékosok megerőltetés nélkül rúgták góljaikat, melyen Szilágyi (5), Orosz (2), Mester, Szabó, Möré és Nagy II. osztoztak, a beszterceiek mindkét gólját Parti szerezte. A DVSC könnyedén, elegánsan játszott és remek akciók, melyek a könnyebb ellenfél ellen pompásan érvényre jutottak, elragadtatót tapost váltottak ki a nézőkből. A mérkőzés igazi hírvérese volt a labdarúgásnak, messze környékről összesereglettek Besztercére a nézők, hogy NB I. csapat játékát láthassák. A csapat legjobbjai az újra pompás formára felutott B. Nagy, Szabó és Mester voltak.

Tóth, Mogyoróssy, Szabó és Hajdú utaznak Helsinkibe Debrecenből, mint a magyar tornászválogatott tagjai

Az országos tornászajánlások lezajlása után összeállították a december 19-én Helsinkiben szereplő magyar tornászválogatottat. A szombat délutáni szabadon választott gyakorlatok és a kötött számokból álló bajnoki verseny eredményei alapján a magyar tornászválogatott tagjai vitéz Csernail Nándor, a MOTESZ igazgatójának és Kereszi Endre testnevelési tanárnak kijelentése szerint Debrecenből Tóth Lajos DTE, Mogyoróssy Győző DTE, Szabó Miklós DTE és Hajdú Gyula DEAC lesznek. Rajtuk kívül Pataki Ferenc, Börtök, Gál István és Baranyai László lesznek a válogatott tagjai. Tartalékként Szóót és dr. Nemerét jelölték ki.

Az országos tornászajánlásokon egyébként meglepetést keltett a debreceniek aránylag gyengébb teljesítménye. Ennek azonban sok oka volt. Mogyoróssy nyugtán és korláton alaposan lepontozták. Ugyanez fordult elő Tóth Lajossal, Szabó jó formában van, míg Hajdúnak ezúttal gyengébb napja volt. A hölgyek szokott teljesítményük alatt szerepeltek ezúttal.

Ökölvívóválogatottunk Bilbóban javított, 10:6-ra győzött második mérkőzésén. Darai ezúttal is veszített pontozással Alojós ellen. A csapat a bilbói verseny után Svájcba utazott és legközelebb Genfben szerepel.

A Repülők biztosan, az Élmezők csak szerencsével győztek a Tiszahelyettesi Kupa mérkőzések során

Tegnap délután a DTE pályáján folytatták a Tiszahelyettesi Kupa mérkőzéseket, melyek során a Repülők együttese biztosan győzte maga alá ellenfelét, míg az Élmezők csapata csak nagy szerencsével nyert.

Élmezők—Híradók 1:0. Vezető: Kiss F. A két csapat a következő felállításban vette fel a küzdelmet. Élmezők: Baranyai, Kökényesi, Csordás, Környendi, Gyimesi, Bulla, Bojtor Tímár, Zubán, Nyitrai, Daróczy. Híradók: Marosvári, Ötvös, Kovács, Csók, Csepregy, Nagy-Tóczy, Czinkóczy, Takács, v. Lőrincz, Veres. Változatos nagy iramú mérkőzés, melyben a szerencsésebb együttes győzött. A Híradócsok Takács révén egy tizenegyet kihagytak. Góllövő: Zubán, Jók: Gyimesy, Zubán, Baranyai, illetve Marosvári, Kovács és Nagy.

Repülők—Hajdúezred I. zlj 5:1 Vezető: Szabó K. A Repülők: Gruber Borbás, Sipos, Szabó II., Galambosi, Nagy L. Zimonyi, Győrössy, Balajthy, Sipter, Pintér összeállításban vették fel a küzdelmet, míg a Hajdúezred csapata: Tóth, Faragó, Lévai, Ugrai, Kiszely Mészáros, Kreszacs felállításban futott ki s játékosok küzdelem, míg a második félidőben nyomasztó Repülők fölény alakul ki. Megérdemelt győzelem. Góllövők: Balajthy 2, Sipter 2, és Balajthy illetve Faragó 11-esből, Jók: Balajthy, Galambosi Szabó II. és Sipos, illetve: Herczeg, Ugrai, Szabó K. III. játékező vezető mintaszerűen vezette a mérkőzést.

DVSC—Budapesti Törökösök ökölvívó mérkőzés lesz vasárnap délután negyedét órai kezdettel a DVSC Diószegi úti sportcsarnokában. A DVSC ökölvívói ezúttal mutatkoznak be először a debreceni közönségnek s vasárnapi mérkőzésen szép küzdelmet és debrecen győzelmet várunk.

Hölgyeim!
Nem drága az ANGORA KALAP, ha „KALAPI PAR”-nál Széchenyi-utca 7. szerzi be TURBANSZERU FAZONOK IS P 55. —től

„A DVSC sorsdöntő hete következik”

A DVSC tipikus ösvégi csapata. Ha végignézzük az utóbbi évek eredményein, azt látjuk, hogy évről-évre mindig novemberben, decemberben nyújtotta a legjobb teljesítményt. Ez örvendetes jelenség, ha tekintetbe vesszük, hogy a következő héten milyen nehéz küzdelmek várnak a csapatra.

Kántor Ferenc MÁV főtiszt, a DVSC ügyvezetőjével beszélgetünk a kolozsvári sikerről ezzel kapcsolatban.

A csapat formája valóban felfelé ívelőben van, különösen áll ez az idény közepéig mérsékelttel teljesítményt nyújtó támadócsapat. Kolozsvárról olyan jól mozgott az együttes, hogy a mérkőzés sorsa pillanatig sem volt kétséges. Balszerencséről inkább mi beszélhetünk, a KAC II. félidőben kialakult 15 perces fölénye ellenére sokkal több kimondott gólyelérte a DVSC. Balszerencse, no meg a ritka jó napot kifogó Márki mentették meg a kolozsváriakat a vereségtől...

— Sérült nincs a csapatban?
— Senki sem sérült és marad

változatlanul az összeállításunk az Elektromos ellen.

— Nem volt könnyelműség a besztercei kirándulás, amikor a katona játékosok a rendszeres edzések és mérkőzések mellett a Tiszahelyettesi Kupában is foglalkoztatva vannak és egy hét alatt három nehéz, sorsdöntő mérkőzés előtt áll a csapat?

— A besztercei mérkőzés csak egy jó edzés volt. A csapat a hosszú utazás dacára nem fáradt, remek erőnlétben van. A héten pedig elmarad a kétkapus edzés épen azért, hogy ne legyenek túldolgoztatva. Ebből a szempontból tehát nem lesz hiba.

— A kolozsvári közönség?

— A lehető legszebben, legsportszerűbben viselkedett, ameltt, hogy végig lelkesen biztatta csapatát. A kolozsvári közönség mindig kifogástalan viselkedett a mérkőzésünkön és azt hiszem, hogy rossz híreket csak a Kolozsvárról vereséget szenvedett csapatok fújták fel — meintségül.

— Mi a véleménye a sorsdöntő hétről?

— A fiúk nagyon bele fognak feköldi. Legjobban az Elektromos mérkőzéstől félek. A Tromost most nagy formában van. Zlonszkyt és Marosit nagyon le kell fogunk. De hátul is jó a pesti csapat. Kallai, Pázmándy remek játékosok. De ha a játékosok olyan szívvel játszanak, mint Kolozsvárról, még 6—8-ik helyen is kiköthet a DVSC az őszi idény végén.

— Erősítés lesz?

— Állandóan keressük a még szükséges játékosokat, de csak fiatal, fegyelmzett és tényleg klasszis játékosra van szükségünk, aki nemcsak egy újabb játékos, hanem komoly erősítést jelent. Remélem, hogy tavaszra ezt is megtaláljuk. Bár legyünk őszinték: ez ellen a nem sok bizalommal kísért csapat ellen sincs ugy-e olyan súlyos kifogás? Hiszen a Csepelt, Újpestet megelőzni, a Ferencvárossal, Vasassal egy csomóban lenni nem is olyan rossz teljesítmény.

Ebben igazat adunk Kántor Ferencnek, a régi kitűnő sportembernek. Jó kis csapat a DVSC és reméljük, lesz még sokkal jobb is... Mert a helyzet az, hogy volj itt Debrecenben egy csapat, a Boesky, az úgy hozzászoktatta a debreceni közönséget a jó futballhoz, hogy bizony egy kicsit kényes igényei lettek. De reméljük a DVSC rövid időn belül méltó utódja lesz a nagy Boeskyknak. Az a csapat, amelyik a Csepelt, Gammat legyőzte, bravurosan pontot harcolt ki idegenben a bajnokság második helyezettjétől, legjobb úton van ehhez.

Az NB II-ben az Ungvári AC és Szentlőrinci AC után a Szegedi AK őszi bajnoksága is befejezett tény. A nyugati csoportban érik az ETO bajnokság, bár a Kaposvári RAC erősen nyomában van.

Kolozsvárról is elismerik, hogy a DVSC megérdemelten hozta el lelkes, jó játékaival az egyik

DEBRECZEN 7. OLDAL 1943. XII. 1.

pontot. A döntetlen eredmény igazságos — mondotta Opatá edző.

A góllövő listán változatlanul Egressi vezet 18 góllal, utána Zsengeller következik 16 és Mike 9 góllal.

Vereséget szenvedett Ignác, Dombóvári, Milye, Méncis és Réti, Regdon Debrecenből elkerült játékosok csapata, a Székesfehérvári MAV Előre, mely az NB III. egyik bajnokjelöltje. A hajmáskéri csapat 2:1-re győzte le Ignácékat.

Országos levente játékező előadói értekezlet lesz december 6-án Budapesten.

Balszerencsése volt a DVSC birkozónak az országos bajnokságban. A döntőben Tarányi sérülése miatt szenvedett vereséget. Sérülten feladta Riheczky ellen. Gedeon pedig öntust vett Banki ellen.

Meg lehetünk elégedve az egyik ponttal — írja a kolozsvári Ellenék. Ez a pont is csak nagy ügyel-bajjal maradt itthon. Nem játszott rosszul a KAC, egyes percekben ragyogó volt, de mégis majdnem az történt meg, hogy az első percekben hengerelt a DVSC, melynek már az első negyedórában alkalma lett volna több gólt szerezni, de Márki kapuja bevehetetlen volt. Így az eredmény igazságos döntetlen volt.

A leventebajnokságban a Bal-mazujvárosi LE 6:4-re győzött a debreceni MAV Levente ellen, melynek góllait Balla s Füzli 2-2 rúgta. Hajdúböszörményi LE—Hajdúnánási LE 2:0.

Szerkesztői üzenetek

G. József kömfivesegéd. Panaszos levelét rajtuk kívül álló okokból nem tehetjük közzé, de eljuttattuk illetékes helyre.

HIRDETÉNY. Ertesíti a hatóság a város érdekelte lakosságát hogy a „Hősök utcájával” kapcsolatos munkálatok céljára feltétlenül szükségesnek talált Végh Imre, Végh József és neje, Erdi József és társai, Kemény Mikó Gyula Schwarc György és Makai Ferenc, Csugány Gábor és neje tulajdonát képező ingatlanra a kisajátítási eljárás elrendelést. Az eljárás lefolytatására kiküldött kisajátítási albizottság f. évi december hó 15-én, délelőtt 9 órakor a városháza tanácsstermben ülést tart, Erre az ülésre a hatóság az érdekelteket meghívja azal, hogy az eljáró bizottság a kisajátítási terv megállapítása mellett akkor is érdemben fog határozni, ha az érdekeltek közül a tárgyaláson senki sem jelenik meg. Ertesíti továbbá a hatóság az érdekelteket, hogy a kisajátítási tervet és összeírást a hatóság hirdetőtáblájára (rendőrség, Kossuth u. 20. földszint) f. évi november hó 24-től számított 15 napra, vagyis december hó 8-ig közszemlére kitétte és az a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthető. Elsőfokú közigazgatási hatóság.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGANNYOMOZO 54

GALOCZY legregibb magannyomozó megfigyelés, nyomzások, diszkréték, eredményesek Zöldfa u. 3. sz. telefon: 23-72. 54—1576 12. 3

JANOSSY magannyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. telefon: 23-78. 54—799 2 9.

ALKALMAZÁST NYER FÉRFI VEGYES

NAPSZÁMOSOK közműveshez, padlástapasztó munkás felvétetik, — Vendég u. 74. sz. 2—1382

FÉRFI bútorküzetbe jó írással felvétetik mindenesnek, Piac u. 85. sz., bútortüzetben. 2—1376

ÁLLANDÓ férfi munkást felveszek, Welsz festékgár, Hatvan u. 8. 2—791

KOCSIS azonnal felvétetik, Erzsébet u. 29. 2—648

UDVAROS kocsist felvesz, bentlakót Gazdák Sütődjé Rt. Bösözrményi út 15. 2—811

KOCSISNAK fiatalember bentkosztal felvétetik, Csapó u. 25. jobbra második ajtó. 2—1375

GAZDASÁGI ÁLLÁS FÉRFI (26)

TELELŐST keresek szarvasmarhához 1.ére vagy 15-ére, Kossuth u. 69. sz. 2. ajtó. 26—643

HÁZMESTERI ÁLLÁS FÉRFI (29)

HÁZMESTER kis családu, felvétetik, — Széchenyi u. 21. 29—785

HÁZMESTERT felveszek Simonffy utca 4. szám alatt. Erdeklődni haluzletben. 29—770

IRODAI FÉRFI (32)

FIGYELEM! Délutánra bármilyen irodai munkát, esetleg instrualást is vállalok. Cím a kiadóban. 32—224

KERESKEDELMI FÉRFI (48)

KERESKEDELMI FÉRFI (48) utazó, bevezetett céghez felvétetik, magas jutalékkal, Cím a kiadóban. 48—700

IPARI FÉRFI (33)

FODRÁSZSEGÉD azonnal felvétetik, Szabó Tihamér, Pozsonyi út 9. sz. 33—797

ASZTALOSSEGÉD,

aki poltározott bútorok átpácolását vállalja, esetleg esti órákban, jelenkezzen megbeszélés végett Nádor u. 4. szám alatt. 33—742

LÁNYT műhelybe felvesz Paulo vésnök, Batthyány u. 1. 33—1351

EGY fodrászegéd felvétetik, Szent Anna u. 14. 33—729

SEGÉDLÁNYT felvesz Benze szalon Piac u. 61 földszint. 33—1374

EGY jómunkás cipészegédet felveszek állandó vegyes munkára — Tóth cipész, Csapó 90. 30—773

JÓMUNKÁS fodrászegédet felveszek, Orosz Kassa út 11. 2—1380

KIFUTÓ FIÚ (49)

KIFUTÓ fiut felveszek félnapra is, Győriné fűszerüzlet Poroszlai út 53. 49—785

**Ujság-
kézbesítők**
(férfiakat, nőket)
azonnal felvesz a
Kiadóhivatal
jó fizetés, nyugdíj.

**ALKALMAZÁSI
KERES FÉRFI (1)**

RÉGI tartozások ked-
vező egyességi elinté-
zést vállalom. Érdeklő-
dést „Szakember” jel-
legre kiadókba.

MINDENFÉLE mű-
szakirajzok, építési raj-
zok s fénymásolatok stb
készítését elvállalják mű-
szakirajzoló Leveleket
vagy megrendeléseket
„rajzoló” jellegre a ki-
adóba kérünk. Délután
négy órától a helyszínen
is dolgozunk. 1-668

HARMINCHAT éves
férfi elhelyezkedne mint
boltiszolga, kerékpározá-
si tud. Kaucióval ren-
delkezik. Szotyori u. 22.
1-745

**ALKALMAZÁSI
NYER NŐ VEGYES (4)**

MUNKÁSNÖKET
gyárüzem azonnalra fel-
vesz. Cím a kiadóban.
4-740

IBODAI NŐ (34)

FIATAL gepirni tudó
tisztviselőt felvesz.
Polgár szállító, Deák
Ferenc u. 14. Iparka-
mara. 34-775

**KERESKEDELMI
NŐ (50)**

KISZOLGÁLSBAN
járás megbízható lányt
vagy fiút felvesz azon-
nal Tonyán festéküzlet,
Csapó u. 89. 50-789

PÉNztÁROS és kiszol-
gáló hölgyet felvesz.
„Ügyes 816” jellegre.
50-816

ÜGYES kiszolgáló kis-
asszonyt felvesz Hegy-
síkai borüzlet, Plac u. 55
60-820

IPARI NŐ (35)

PRECIZEN dolgozó
kötőnőket azonnalra ke-
resek. Címet kérem sür-
gősen „21” jellegre.
35-804

HÖLGYFODRÁSZ
kiszasszonyt felvesz Pe-
les fodrász-szalom, Deák
Ferenc u. 14-16. Ipar-
kamara épület.
53-1364

KIFUTÓ LEÁNY (47)

KIFUTÓLEÁNYT
felvesz Tökés műfog-
laboratórium, Kossuth
u. 18. 47-739

BEJÁRÓ, vagy kifutó
kisasszonyt felvesz, Kál-
vintér 5. vadroda.
47-812

**HÁZTARTÁSI
ALKALMAZOTT MIN-
DENES (30)**

MEGBIZHATÓ főzni
tudó minden, vagy dél-
előtti bejárónő felvéte-
lik, Széchenyi u. 11. sz.
I. em. 30-749

MEGBIZHATÓ minde-
nes azonnal felveszek,
Árpád tétér 47.
30-799

MINDENEST jó bizo-
nyítvánnyal felveszünk
kevesen vagyunk. Szent
Anna u. 6. emeleten.
30-793

HÉTfőn délelőtt el-
vesztette segédrendőri
igazolványom nagyobb
összegű pénzzel. Becsü-
letes megtaláló 100 P
jutalomban részesül,
ha rendőrségre beszol-
gáltatja. 30-778

MEGBIZHATÓ minde-
nes bejárónő felvétetik
Kálvin tér 5. földszint.
30-651

EGY ügyes megbízható
mindenes fiatalasszony
vagy leány bent lakó-
nak azonnal felvétetik.
Domb utca 18. kereszt-
épület. 30-737

SAKÁCSNÓ (60)

BEJÁRÓ főzőnőt, cseléd
mellé felveszek, Fülöp
Wesselényi u. 121.
59-754

JÓL főző bejárónőt,
szakácsnőt keresek azon-
nal belépésre, délelőtt
fél 10-délután 5-6-ig.
59-805

SZOBALÁNY (60)

MEGBIZHATÓ minde-
nes szobalányt, hosszú
bizonyítvánnyal, decem-
ber elsejére felveszek.
Plac u. 68. II. em. 3.
60-669

GYERMEKSZERETŐ
szobalányt azonnalra
keresek. Hüvelyes u. 9.
60-1360

MINDENES szobalány
és bejáró szakácsnő jó
fizetéssel felvétetik,
Széchenyi u. 21.
60-786

BEJÁRÓNŐ (8)

KISLÁNYT keresek
két kisgyermek mellé,
délelőttre, bejárónak, ki
a házimunkák végzése-
ben is segít. Cím: Po-
roszlay út 26. számnál
balra, Pápay József u.
12. szám. vv. 8-46

BEJÁRÓNŐT, csak dél-
előtti azonnal keresek,
Bikabérez, I. em. 1 a.
8-1348 vv.

BEJÁRÓNŐT délutáni
óránál felveszek. Cím
a kiadóban. 8-656

BEJÁRÓNŐT alkalmaz-
kéttagú család, ebéd-
kosztaltal vagy anélkül,
1-re. Magoss György
tér 17. 8-650

NAPI négyórás házi-
munkára bejárónőt fel-
veszek, Nemzeti Bank,
félemelet. 8-756

BEJÁRÓNŐT délután
1-4 óráig, ebédkosztaltal
felveszek, Kalotaszeg u.
8. sz. 8-755

BEJÁRÓNŐT keresek,
nap 3-4 órára, József
kir. herceg u. 35. föld-
szint. 8-751

BEJÁRÓNŐT félnapra
felveszek, Kossuth u. 3.
I. em. 2. 8-747

PARKETTHEZ értő be-
járónőt felveszek, dr.
Klein, Arany János u. 21.
8-802

BEJÁRÓNŐ 8-12 óráig
artó házimunkára felvé-
tetik, Péterfia u. 2 szám
ajtó 3. 8-798

BEJÁRÓ szüleinél lakó
mindeneslányt, csakis
jó bizonyítvánnyal két-
tagú úrcsaláddhoz felve-
szek, Teleki u. 10. felső-
csengő. 8-792

BEJÁRÓNŐT egy órá-
tól felveszek, Arany Já-
nos u. 2. földszint 2.
8-788

BEJÁRÓNŐT keresek
40-50 év körül, kosztal-
tal, Bethlen u. 22. szám.
keresztépület 8-1361

BEJÁRÓNŐ 2 órai mun-
kára 7-9 óráig azonnal
felvétetik. Jelentkezni
11-1-g Vágó, Csapó u.
19. sz. I. em. 8-782

BEJÁRÓNŐ azonnal
felvétetik, ebédkosztal-
tal dr Révész, Plac u. 77
8-1383

RENDES bejárónőt fel-
veszek, Havas, Burgun-
dia u. 4. emeleten.
8-813

BEJÁRÓ háztartási al-
kalmazottat egész nap-
ra felveszek, Széchenyi
11. 8-778

BEJÁRÓ leányt, szülei-
nél lakót, egész napi
kosztaltal felvesz Kossuth
u. 18. 2. ajtó. 8-810

BEJÁRÓNŐT felveszek
Erdeklődni a házfelügye-
lőnél, Csapó u. 13.
8-1377

BEJÁRÓNŐT heten-
ként 3 délelőtti könnyű
takarításra, egyszemély-
hez felveszek. Adler.
József kir. herceg u. 7.
8-1370

BEJÁRÓNŐT a délutá-
ni órára felveszek.
Dóza u. 15. 8-771

BEJÁRÓNŐ felvétetik.
József kir. hg. 39.
8-744

BEJÁRÓ takarítónő fél-
vétetik. Hunyadi u. 9.
sz. söntés. 8-738

BEJÁRÓNŐT kettő szob-
ás lakáshoz ebédkosztal-
tal felveszek. Simonffy
utca 11. földszint.
8-806

BEJÁRÓNŐ vagy minde-
nes azonnalra felvéte-
tik. Pollák Plac utca
58. földszint. 8-779

MEGBIZHATÓ bejáró-
nőt felvesz Román, Hu-
nyadi u. 24. kereszt.
épület. 8-819

BEJÁRÓ takarítónő dél-
előtti órára felvétetik.
Hatvan u. 16. 8-777

**ALKALMAZÁSI
KERES NŐ (3)**

VÁLLALNÉK bármily-
en házimunkát, ha kis
gyermekemet magam-
mal vihetném, akár vi-
déken is. Árkus Julián-
na, gyermekmenhely.
3-763

PÉNztARKEZELÉS-
BEN és irodai munká-
ban jártas fiatal lány
állást keres. „Állandó”
jellegre. 3-776

ÜZLETI AJÁNLAT 67

SZÖRME bundákat ja-
vítok alakított, festek,
veszek, eladok. Kóváry
szücsmester, püspöki
palota 1. 31.
67-593 11. 31

BUNDAJÁT most ke-
szíttesse, alakíttassa
Katoná Vilmos szücs-
mesternél. Simonffy u.
2. sz. telefon: 12-32.
67-157 12. 12

LEGOLCSÓBBAN fest
tisztít Weisz kelemefesto
Arany János u. 29 sz.
keresztépület. 1900 vv.
UJJA varázsolom kabát
ját, kosztumját, gyönyör-
ű kivitteiben „Tildi” di-
vatszalom, Rákóczi u. 11.
67-1282 12. 4

KÖLCSÖNZŐK, veszek
porszívót, gramofont, le-
mezeket, ajánlok villany
zeblámpát, dinamo-
fejet, kerekpár, rádió-
alkatrészeket. Soltész,
Kálvin-tér 2. Telefon:
12-59. sz. 67-1796 1 31.

SIRKOVÉK műkobi es
termésköböl meszsalak
gyümölcsösök részere és
pirossalak kerti utakra
kapható a Debreceni
Műgyárnál. Fürdő u.
2 sz. 67-297 vv

ÉRTÉKES vásznaiból,
selymeiből, takarékosan
szabjuk, varrjuk, himez-
zük ágyneműt, fehér-
neműt, függönyeit.
Megrendelőink anyag-
jait külön bebiztosítot-
tuk. „Favorit” Csapó u.
24. sz. 67-573 12. 31.

HASZNÁLT órákat ve-
szek, javítok, eladok —
Sschiffmann, Vendég u.
7. sz. kisállomásnál.
67-1792 1 3.

HÁZIASSZONYOK
porszívókölcsönzéssel
szőnyeget, fátardtságot
kímélnék. Bérlérend-
szer. Használt, törött
gramofonlemezeket — 4
pengőért veszek, Miku-
lásra zseblámpát, Sol-
tész, Kálvin-tér 2.
67-1796 1 31.

HARISNYATALPA-
LAS, női 3 párból 2
pár, férfi 2 párból 1
pár. Arany János 5.
udvarban. 67-671

ÜZLETI KERESLET 66

Figyelem!
Magas árakat fizetek
szőnyegekért, függő-
nyökért, ezüst és alpaca
készletekért, — jobb
márkájú festményekért
régibűtörökért, nemes
disztárgyakért stb. In-
góságkövetítő, püs-
pöki palota
66-1991 1. 21.

TOLLAI tegmagasabti
napl aron vesz „Hagy-
gya” tolgijutó telep.
József kir. herceg u. 71
66-532

**ÉLELMISZER,
ITAL (18)**

ÁLLÓ alma, jonathán,
aranyparmen és sóvári
almák nagyobb s kisebb
tételekben, Burgundia u.
6. Értekezni: délelőtt
10-12, délután 2-4-ig.
18-692

ERDEI rózsabogyó és
lekvár is, tisztán kezeit
kapható, Ferenc József
út 71. II. udvar.
18-704

JONATHAN, datum, ion-
donpepin alma kapható
termelőnél, mázsa tétel-
ben is, Ungvár u. 4. sz.,
pavilonlakatnya mel-
lett. 18-388 12 6

ELADÓ dió 25 kg, fűg-
gő petroleumlámpa —
Garai utca 20. 18-674

ÁLLÓ alma, jonathán,
aranyparmen és sóvári
almák nagyobb s ki-
sebb tételekben. Bur-
gundia u. 6. Értekezni:
délelőtt 10-12, délután
2-4-ig. 18-769

**ÉKSZER,
ARANY, EZÜST (19)**

RÉGI ékszereket, ezüs-
töt, briliánsat, magas
áron veszek. Ékszerjaví-
tás, Pollák aranyműves,
Hatvan u. 2 19-239 3. 2

ARANYAT, ezüstne-
műt, ékszereket napl-
áron vesz Takács Sán-
dorné, Plac u. 56.
19-593 2. 18

OKTATÁS (56)

ANGOLT tanít londoni
egyetemen képezített
nyelvtanár. Érdeklő-
dés: József kir. herceg u.
2. alatti könyvnyomdá-
ban. 56-713

ZONGORÁZNI tanít-
tok kezdőket és haladó-
kat, Bizalommal jelent-
kezzen: Teleki u. 10. sz.,
felső csengő 56-741

LATIN, német, görög
vagy olasz szakos tan-
nárt keresek magántan-
uláshoz. Levelet a ki-
adóba kérek „Szorgal-
mas” jellegre. 56-764

RÁDIÓ (58)

KIFOGÁSTALAN
állapotban levő Stan-
dard rádió eladó. Sim-
onffy u. 1 B. földszint.
58-746

PHILIPS szuper rádió
világvevő eladó. Szent
Anna utcai rk. temető
órház. 58-766

HANGSZER (28)

ZONGORA hangolási
munkát, kitűnő képzet-
séggel vállalom Vargyas
Nap u. 17. vidéken is
28-624 5 3

PIANINÓT vagy rövid
zongorát érbe vennék.
Telefon: 37-34. 28-765

BŰTOR (9)

ELADÓ mahagóni szín-
re festett hálósobabű-
tor, Batthyány u. 15. sz.
öödik ajtó. 9-821

NINCSEN fényes kira-
katunk bútorot olcsón
adunk. Plac u. 71 szám
udvarban Brillné.
9-1484 1 8

HASZNÁLT bútorokat
irodaberendezést, wert-
helmkasszát és üzletbe-
rendezést magas áron
veszek Verő. Csapó u.
10. sz. 9-737 12. 15.

HÁLÓSZOBÁK, konyha
berendezések legjobb ki-
vitelben állandóan rak-
táron. — Ujfalussyál,
Bethlen 56.
12. 31. 9-772

IRODA

IRODÁNAK alkalmas
szoba telefonnal, író-
géppel kiadó. Mihály,
Arany János utca 2. II.
70-781

KIADÓ ÜZLET,
MŰHELY RAKTÁR 41

BUTORNÉLKÜLI szo-
bát központban varro-
dának keresek. „Kon-
fekció” jellegre.
41-768

**KIADÓ LAKÁS
KETTŐ SZOBÁS (44)**

KETTŐ szobás modern
összkomfortos (közpon-
ti fűtés, meleg víz) régi
bérű lakásomat elcse-
rélném Budapestben kb.
megfelelőre. Tel.: 24-17.
44-774

LAKÁST KERES (52)

KERESÉK december hó
elsejére kétszobás lak-
részt, fürdőszoba, kony-
ha használati, vagy két
háromszobás komfortos
főbérleti lakást. Vajna
gazdasági felügyelő. Te-
lefon: 29-23.
52-1745 vv.

KÜLÖNBÉJÁRATU
bútorozott esetleg üres-
szobát, fürdőszoba hasz-
nálati, azonnalra ke-
sek, dr Zsados, Belkli-
nika, Telefon: 12-27.
52-761

MŰSZAKI postataná-
csosné keres három sze-
mélyre egy szoba, kony-
hás bútorozott lakást.
Jellege: Sürgős, 52-794

IDŐS úri embert ke-
resek, kinek lakása van.
— Középkorú asszony,
nyugdíjmal és bútorom
van. Honvéd u. 53. tra-
fik. 52-730

LAKÁSCSERE (53)

ELCSERÉLEM garzon
lakásnak való két kis
szobám szoba konyhás,
vagy két szobással.
Cím a kiadóban d. u.
3-tól. 53-637

**BŰTOROZOTT
SZOBA (10)**

BUTOROZOTT szoba,
két férfinak kosztalt ki-
adó. Széchenyi u. 40. sz.,
emelet. 10-714

KÜLÖNBÉJÁRATU bű-
torozott szoba decem-
ber 1-re kiadó Domb
utca 1. 10-633

BUTOROZOTT szoba-
ba lakótársat keresek,
teljes ellátással 15-re,
Péterfia 39. étkezde.
10-762

BUTOROZOTT szoba-
hoz társat felveszek, —
Kölcsey u. 1. 8-10.étg.
10-753

ELADÓ egy fél kemény
fa hálóbűtor. Egy bűto-
rozott szoba, konyha
használati kiadó. Lo-
nyai u. 20. 10-748

KÖZÉPKORU úriász-
szony, egész nap elfog-
lalt, lehetőleg legfűtése-
szobát keres, bútor nél-
kül is. Csapó u. 1. kézi-
munkaüzlet 10-803

KÖZPONTI fűtésű bűto-
rozott szoba úrinőnek
kiadó Cím a kiadóban.
10-1386

KVÁRTÉLYOS iparos
férfi felvétetik, Simonfy
u. 30 2. ajtó.
10-818

EGY kis udvarra nyíló,
különbéjárátu bútoro-
zott szoba kiadó. Megte-
kinthető 8 órától. Miklós
u. 18. sz. 10-1373

ELEGÁNSAN bútoro-
zott szoba, fürdőszoba
használati kiadó. Rá-
kosi Jenő u. 5. I. em-1368

KIADÓ bútorozott szo-
ba, fűtéssel, fürdőszoba
használati, Simonffy
u. 54. sz. 10-784

BUTOROZOTT szoba
kiadó. Péterfia 35.
10-783

ELVESZETT (13)

KÉKSZINŰ esernyő-
met elvesztettem, Meg-
találj! a jutalom ellené-
ben adja le az árvaszék-
nél, Zs. Molnár Ibolya.
13-1384

ELVESZETT sárga bőr
tárca, Dombi Antal ne-
vére szóló menetlevéllel,
orvosi igazolvánnyal. A
megtalálóját kérem ad-
ja le Csillag u. 77.
13-732

ELVESZTETTEM feli
szürke férfi sarvaszbőr
kesztyűmet Máv. bér-
hástól Kígyó utca ele-
jéig. Becsületes megta-
láló jutalom ellenében
szíveskedjék leadni —
Bethlen 57. keresztépü-
let jobbra. 13-736

VEGYES (68)

15 DARAB tehenet te-
lelni vállalom, Balmaz-
ujváros, Semsel u. 5.
68-362

EGY hasaskoca felesbe
kiadó. Egy vasútas bun-
da eladó. Woloffkatelep,
Bajnok u. 17. 68-790

CSEREÜZLET (11)

TŰZFÁERT adok da-
masztot, vásznat „Gyap-
jufonal” jellegre a kiadó-
ba. 11-815

ELCSERÉLEK 43-as új
boxszimat tengeriért,
Bezerédi u. 16. 11-1367

GYERMEKKOCSI (27)

GYERMEKAGY, ke-
menyfaból, fényezve
103.20 P. Szabó asztalos
bútorüzletében, Csapó u.
33. sz. 27-191 2. 14.

TŰZHELY
KÁLYHA (46)

ELADÓ keveset hasz-
nált 194 sz. samottos
Kálor kályha. Kút u. 42.
46-759

**HASZNÁLT
RUHA, CIPŐ (69)**

KÉT rövid csikóbunda,
kisternere, férfi télika-
bát eladó. Hatvan u. 6
IV. emelet 13. ajtó
69-757

TISZTA új szürke öltö-
ny, erős alakra olcsón
eladó, Bercsényi u. 4. sz.
vendéglő. 69-800

SŐTÉTKÉK női télika-
bát, fiú cipő eladó. Teleki
u. 92 sz. 5. ajtó. 69-801

43-as TÉLI cipő eladó
bőr talppal. Homok u. 24
69-796

ELADÓ egy szőrmegal-
léros bélelt női télikabát
és egy jóállapotban levő
férfi télikabát, Arany J.
u. 29. keresztépület.
69-1344

GYÖNYÖRŰ fekete
lakk félcipő, 36-os eladó
Rothermere u. 57.
69-814

BÉKEBELI frakköltőny
szmoking, zsakett, női
kabát és ruha eladók
Rákosi Jenő u. 7. fél-
emelet 3. 69-817

PERZSABUNDA eladó
Miklós u. 18. kereszt-
épület, baloldal.